

ปัญหาในการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม
ตามหลักเกณฑ์และวิธีจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 ในจังหวัดสุพรรณบุรี

รายงานการวิจัย
ของ
นางนิตยา แก้วกำพล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
ตุลาคม 2547

ปัญหาในการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช ๒๕๔๔ ในจังหวัดสุพรรณบุรี

บทคัดย่อ

ของ

นางนิตยา แก้วกำพล

๑ ๒ ส.ค. ๒๕๕๐

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

ตุลาคม ๒๕๔๗

๒๓๐๖/๕

นิตยา แก้วกำพล. (2547). ปัญหาในการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการศึกษานอก

โรงเรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในจังหวัดสุพรรณบุรี

รายงานการวิจัย กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่) กรุงเทพมหานคร

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญแข ประจวบจันท

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาในการเรียนของนักศึกษา การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในจังหวัดสุพรรณบุรี ใน 3 ด้าน คือ ด้านวิธีเรียน ด้านสื่อประกอบการเรียน และด้านการพบกลุ่ม จำแนกตามตัวแปรต้น เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ต่อเดือน วุฒิการศึกษา และเพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนนักศึกษาต่อไป

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ลงทะเบียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเค-สแควร์ (t-test) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม มีปัญหาในการเรียนโดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง
2. นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่มที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ต่อเดือน วุฒิการศึกษาต่างกัน มีปัญหาในการเรียนโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนที่มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับในหลักสูตรดังนี้คือ ข้อที่มีความถี่สูงสุดในแต่ละด้านได้แก่ ด้านวิธีเรียน ควรเน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ วิเคราะห์ ใช้เทคนิคต่างๆ

ในการเรียนการสอน ด้านสื่อประกอบการเรียน ควรจัดหาสื่อให้เพียงพอกับความต้องการ ด้านการพบกลุ่ม
ควรมีการจัดสรรเวลาในการพบกลุ่มให้เหมาะสม

LEARNING PROBLEMS OF THE HIGHER SECONDARY ADULT STUDENTS
UNDER BASIC EDUCATION NONFORMAL EDUCATION DISTANCE PROGRAM
B.E. 2544 IN SUPHUNBURI

AN ABSTRACT
BY
NITTAYA KAEWKUMPOL

๒
374.2
๙577๒

Presented in partial fulfillment of the requirements for the master of Education degree in
Adult Education at Srinakharinwirot University
October 2004

Nittaya Kaewkompol. (2004). Learning Problems of the Higher Secondary Adult Students Under Basic Education Nonformal Education Distance Program B.E. 2544 in Suphunburi.

Research Report for M. Ed Degree in Adult Education.

Srinakharinwirot University : Bangkok, Thailand.

Advisor : Associate Professor Dr. Penkhae Prachonpachanuk.

The main perpose of the Study was to find out learning problems of higher secondary adult students under Basic Education Nonformal Education Distance Program B.E. 2544 in Suphunburi in three areas : learning technique, learning media and group meeting. Learning problems variated by variables age, sex, marital status, occupation and monthly income were also compared.

Two hundreds adult students were drawn for the study. Data collection was made by a questionnaire. Data analysis was made by various kinds of statistics : persentage, mean, standard deviation, t-test, F-test and Scheffe's Method.

Research results were as follows :

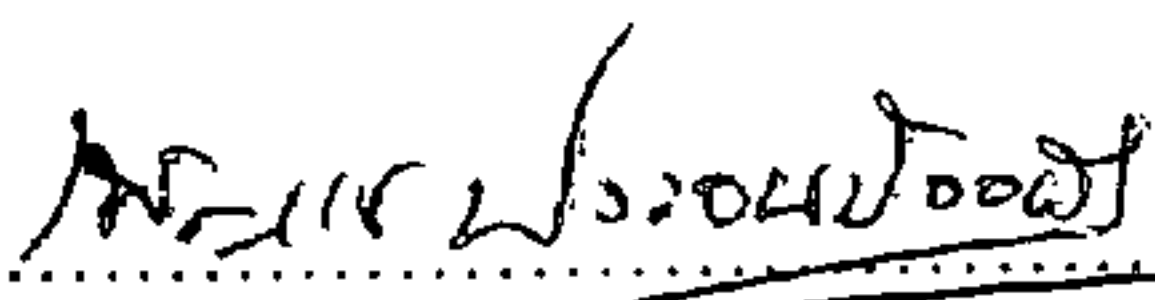
1. The students had moderate level of problems by all and by each area.
2. The students with different age, sex, marital status, occupation, monthly income and educational level had no differences in learning problems by all and by each area.
3. The students suggested that in learning techniques the students should be provided with various types of learning techniques. In addition, teaching-learning media should be ananged adequately. As for group meeting, adequate time should be provided.

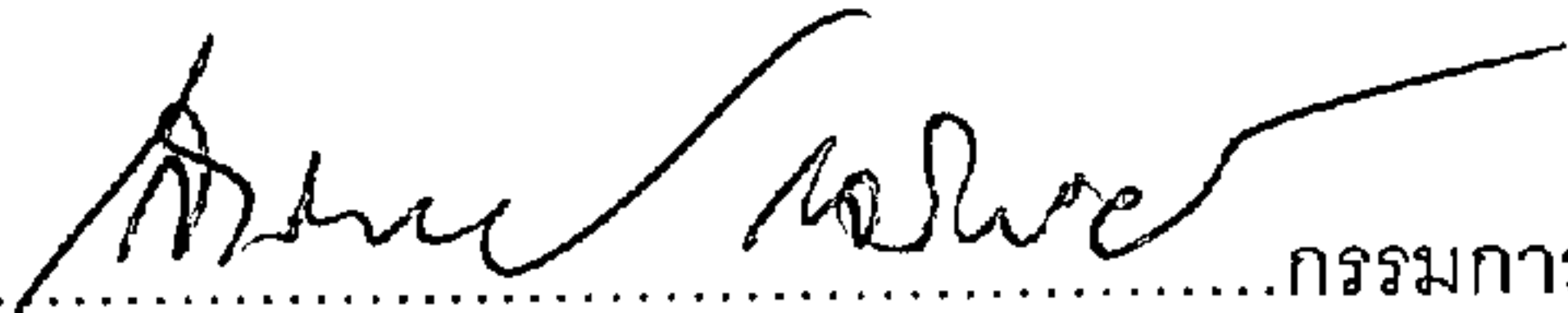
อาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณารายงานการวิจัยฉบับนี้แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

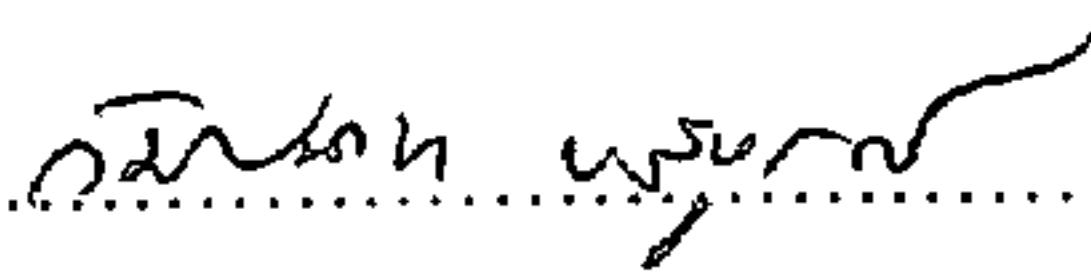
อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญแข ประจณปัจจนิก)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญแข ประจณปัจจนิก)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวนีย์ เลวลย์)

.....กรรมการ
(อาจารย์กัมปนาท บริบูรณ์)

อนุมัติให้รับรายงานการวิจัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์)

วันที่ 30 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2547

ประกาศคุณูปการ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วย คำแนะนำ และช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก
รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญแข ประจวบปัจฉิม อาจารย์ที่ปรึกษารายงานการวิจัย ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา
แนะนำรวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ยิ่ง ตลอดจนการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆเพื่อให้รายงาน
วิจัยฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลย์ อาจารย์กัมปนาท บริบูรณ์ กรรมการร่วมสอบ
ปากเปล่าที่กรุณาให้ข้อคิด คำปรึกษา รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ยิ่ง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่อง
ต่างๆเพื่อให้รายงานการวิจัยฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผอ.สจต ประดิษฐ์สุวรรณ ผอ.สิริ ศรีพุทธมताल และอาจารย์อนงค์ลักษม์
บูรพาพรนุสรณ์ ที่ให้ความกรุณาตรวจแบบสอบถามทางด้านเนื้อหาและภาษาเพื่อให้เครื่องมือมีคุณภาพ
และช่วยให้คำปรึกษาแนะนำ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบคุณ นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

สุดท้ายนี้คุณความดีและประโยชน์อันพึงมีจากรายงานการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบแต่คุณพ่อ-
คุณแม่ พี่ๆ ครอบครัว และครู-อาจารย์ทุกท่านที่ให้ความเมตตาอบรมสั่งสอน ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ
ใจจนมีความก้าวหน้าในการศึกษาตลอดมา

นิตยา แก้วกำพล

ตุลาคม 2547

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ
	ภูมิหลัง
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า
	นิยามศัพท์เฉพาะ
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	นโยบายการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
	การจัดกระบวนการเรียนรู้โดยการพบกลุ่ม
	หลักเกณฑ์ และวิธีจัดการศึกษานอกโรงเรียน
	จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่
	ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	สมมติฐานในการวิจัย
3	วิธีดำเนินการวิจัย
	ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
	วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
	การเก็บรวบรวมข้อมูล
	การวิเคราะห์ข้อมูล
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4	การวิเคราะห์ข้อมูล
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
	ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา
	ตอนที่ 2 ปัญหาในการเรียนของนักศึกษา
	การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
	ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน
	ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษา
	การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
	ความมุ่งหมายของการวิจัย
	ความสำคัญของการวิจัย
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
	การเก็บรวบรวมข้อมูล
	สรุปผลการวิจัย
	อภิปรายผล
	ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ
	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย
	บรรณานุกรม
	ภาคผนวก ก สำเนาหนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
	ตรวจแบบสอบถาม
	ภาคผนวก ข สำเนาหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัย
	ประวัติย่อของผู้วิจัย

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
2	ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา	41
3	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษา การศึกษานอกโรงเรียน โดยรวม และรายด้าน	44
4	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษา การศึกษานอกโรงเรียน ด้านวิธีเรียน เป็นรายชื่อ	45
5	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษา การศึกษานอกโรงเรียน ด้านสื่อประกอบการเรียน เป็นรายชื่อ	47
6	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษา การศึกษานอกโรงเรียน ด้านการพบกลุ่ม เป็นรายชื่อ	49
7	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษา การศึกษานอกโรงเรียน จำแนกตามเพศ โดยรวม และรายด้าน	51
8	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษา การศึกษานอกโรงเรียน จำแนกตามอายุ โดยรวม และรายด้าน	52
9	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษา การศึกษานอกโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพสมรส โดยรวม และรายด้าน	54
10	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษา การศึกษานอกโรงเรียน จำแนกตามอาชีพ โดยรวม และรายด้าน	55
11	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษา การศึกษานอกโรงเรียน จำแนกตามรายได้ โดยรวม และรายด้าน	57
12	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษา การศึกษานอกโรงเรียน จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวม และรายด้าน	59
13	ข้อเสนอแนะของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน เกี่ยวกับการเรียน	60

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม แต่สภาพปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญปัญหาและวิกฤตการณ์ทางด้านคุณภาพการศึกษาที่ต้องปรับปรุงเนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชั้นต่างๆอยู่ในเกณฑ์ต่ำ คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาในทุกระดับไม่ค่อยเป็นที่ยอมรับของสังคม โดยเฉพาะกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และภาษาไทย ซึ่งผู้สอนส่วนใหญ่ยังคงมุ่งสอนตามตำราไม่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จากปัญหาดังกล่าว กรมการศึกษานอกโรงเรียน จึงได้กำหนดแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษานอกโรงเรียนตามหลักสูตรการศึกษาพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนทุกคนได้พัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัวและสังคมให้ดีขึ้น และมีหลักสำคัญคือ จัดการเรียนรู้การสอนเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข บนพื้นฐานของความเป็นไทย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาโดยยึดหลักที่ผู้เรียน ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพโดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมและเทคโนโลยีก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสียต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบันของบุคคลทำให้เกิดความยุ่งยากซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการกลุ่ม การคิดการแก้ปัญหา และการตัดสินใจอย่างมีระบบ และช่วยเหลือเกื้อกูลกันในกลุ่ม ทำให้เกิดประโยชน์ในการเรียนหลายด้าน เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาแลกเปลี่ยน และนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสิ่งแวดล้อมที่ตนอาศัยอยู่ได้อย่างมีความสุข (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2545 : 12-16)

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนเป็นบริการทางการศึกษาที่จัดการศึกษาให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายผู้ที่พลาดโอกาสหรือขาดโอกาสเข้ารับการศึกษาระบบโรงเรียน ให้ได้รับการศึกษาอย่างกว้างขวางทั่วถึง และต่อเนื่องตลอดชีวิตเพื่อให้บุคคลเหล่านี้ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนตามแนวทางของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้มีการปฏิรูปการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ หรือการศึกษาพื้นฐานในเรื่องต่อไปนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน.2546 :205-206)

1. การปฏิรูปหลักสูตร มุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนให้เป็นหลักสูตรเพื่อชีวิตและสังคม เป็นหลักสูตรที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับวิถีชีวิตของกลุ่มเป้าหมาย อาจเรียกว่าเป็นหลักสูตรตามสภาพจริง (Authentic Curriculum) เป็นหลักสูตรที่หลากหลายสอดคล้องกับธรรมชาติและคุณลักษณะของผู้เรียน เป็นหลักสูตรที่เน้นการนำประสบการณ์ที่มีคุณค่าของผู้เรียนมาใช้ประโยชน์และสามารถเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ได้

2. การปฏิรูปการเรียนรู้ มุ่งเน้นพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่มีคุณภาพเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากผู้เรียนเอง ให้ผู้เรียนได้สามารถสร้างองค์ความรู้ จากการคิดและการลงมือปฏิบัติ อาจเรียกว่าเป็นการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Learning) เป็นการมีส่วนร่วมระหว่างครูหรือผู้อำนวยการความสะดวก กับผู้เรียนในการวางแผนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผลเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นอย่างหลากหลายสอดคล้องกับการดำเนินชีวิต โดยมีการประเมินผลที่มุ่งเน้นการประเมินจากการปฏิบัติจริง (Authentic Assessment) โดยสรุปก็คือ มุ่งเน้นการเปลี่ยนแนวคิดและการปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ จากวิธีสอนแบบเดิม (Traditional Teaching) เป็นการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Learning)

3. การปฏิรูปครูและบุคลากร มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนการศึกษานอกโรงเรียนให้มีความรู้ความสามารถในการเป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้การเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) มุ่งเน้นการปลูกฝังอุดมการณ์การทำงานเพื่อคนด้อยโอกาส การสร้างจิตสำนึกความรักและความศรัทธาในอาชีพครู การปรับบทบาท และภารกิจของครูให้ชัดเจนรวมทั้งการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูผู้สอน

4. การปฏิรูปโครงสร้าง และระบบการบริการ มุ่งเน้นการพัฒนาองค์กรในส่วนกลางและสถานศึกษาให้มีความคล่องตัว มีการกระจายอำนาจ การบริหารวิชาการลงสู่สถานศึกษา ปรับเปลี่ยนภาระกิจของหน่วยงานในส่วนกลางให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมสนับสนุน

ช่วยเหลือกำกับดูแล มาตรการควบคุมพัฒนาระบบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เพื่อให้องค์กรได้ปฏิบัติอย่างมีคุณภาพ และประสิทธิภาพ

หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาทั่วไปและพื้นฐานอาชีพอย่างกว้างๆ ซึ่งสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ได้กำหนดไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน โดยมีจุดมุ่งหมายดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2538 : 7)

1. เพื่อให้รู้จักดำรงชีวิตบนพื้นฐานแห่งคุณธรรมไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริต และยุติธรรม มีระเบียบวินัย มีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางกาย และจิตใจ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ท้องถิ่นและประเทศชาติ

2. เพื่อให้รู้จักวิธีการเรียนรู้ คิดเป็น รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีนิสัยใฝ่หาความรู้และทักษะอยู่เสมอ รักการทำงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะ มีความขยันหมั่นเพียรอดทน รู้จักประหยัด

3. เพื่อให้มีความรู้ ทักษะในวิชาอาชีพเพียงพอแก่การดำเนินชีวิต มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ รู้ช่องทางในการประกอบสัมมาชีพที่เหมาะสมกับตน เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญต่อท้องถิ่น และประเทศชาติ

4. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และเห็นคุณค่าในวิทยาการ ศิลปะ วัฒนธรรม รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม

5. เพื่อให้รู้จักเคารพสิทธิ เสรีภาพของผู้อื่น รู้จักหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น รู้จักใช้สิทธิ เสรีภาพของตนในทางสร้างสรรค์บนรากฐานแห่งกฎหมาย จริยธรรมและศาสนา

6. เพื่อให้มีความสำนึกในการเป็นคนไทยร่วมกันเสียสละเพื่อส่วนรวม มีความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

7. เพื่อให้เข้าใจพื้นฐานและปัญหาการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ และของโลกปัจจุบัน มีความสำนึกในการมีส่วนร่วมหนึ่งของมนุษยชาติ รู้จักปัญหา และข้อขัดแย้งด้วยวิธีการแห่งปัญญาและสันติวิธี

จังหวัดสุพรรณบุรีเป็นจังหวัดที่มีความเจริญแบ่งออกเป็น 10 อำเภอ มีโรงเรียนมัธยม 33 โรง ส่วนการจัดการศึกษานอกโรงเรียนมีการจัดมีการจัดอย่างแพร่หลาย โดยมีศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอทุกอำเภอและมีศูนย์การเรียนชุมชนทุกตำบล นอกจากนี้ยังมีการเปิดสอนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญทั้งระดับประถม มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษา

ตอนปลาย ส่วนมัธยมศึกษาตอนปลายนั้นมีการจัดอยู่ในศูนย์การเรียนรู้ชุมชนทั้ง 10 อำเภอ และมีจำนวนผู้เข้าเรียนอยู่ถึง 1,997 คน ในปัจจุบัน (http://student.nfe.go.th/ksn_dev/index.php)

การเรียนการสอนนอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการเรียนที่ใช้วิธีการแบบพบกลุ่ม ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งจังหวัดสุพรรณบุรี ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 เป็นต้นมา พบว่า การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดสุพรรณบุรี มีปัญหาหลายประการด้วยกัน และพบว่าผลการเรียนมีระดับการเรียนอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวนี้ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (ศรช.) ที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของอำเภอต่างข้าง จังหวัดสุพรรณบุรี พบผลว่านักศึกษามีพื้นฐานความรู้, ประสบการณ์และอายุที่ต่างกัน ทำให้นักศึกษามีปัญหาด้านการเรียนเนื่องจากวิธีเรียนที่เปลี่ยนไปจากเดิม ทำให้นักศึกษามีภาระในการเรียนเพิ่มมากขึ้นกว่าวิธีเรียนแบบเดิม(ทางไกล) เพราะมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง(กวด.) หลังจากพบกลุ่ม การทำโครงงาน การสอบย่อย ทำให้นักศึกษาประสบกับปัญหาด้านการปรับตัว อีกทั้งระยะเวลาของการพบกลุ่มมีระยะเวลาห่างกัน ทำให้กระบวนการเรียนรู้ได้ไม่ดี มักจะลืมบทเรียนที่เรียนผ่านมา เมื่อมีการวัดผลประเมินผลส่งผลให้ระดับคะแนนอยู่ในระดับต่ำ (สัมภาษณ์ น.ส.นิรัชรา เคนวิเศษ ครูศรช.วังคัน อำเภอต่างข้างเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2547)

ผู้วิจัยในฐานะของผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษานอกโรงเรียนในจังหวัดสุพรรณบุรี มีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนพบกลุ่ม ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในจังหวัดสุพรรณบุรี เนื่องจากยังเป็นการจัดการศึกษารูปแบบใหม่ที่เพิ่งจะมีการจัดการเรียนการสอน และยังไม่มีการติดตาม เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนอย่างไรบ้าง ทั้งนี้เพื่อนำผลจากการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยวิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในจังหวัดสุพรรณบุรี 3 ด้าน คือ ปัญหาด้านวิธีเรียน ปัญหาสื่อประกอบการเรียน และปัญหาด้านพบกลุ่ม

2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการเรียนของนักเรียนนอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ต่อเดือน และวุฒิการศึกษา
3. เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านข้อเสนอแนะของนักศึกษา เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการเรียนด้วยวิธีเรียนแบบพบกลุ่ม

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลของการศึกษาค้นคว้าทำให้ทราบปัญหาด้านการเรียน ที่นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนประสบอยู่
2. ผลของการศึกษาค้นคว้าเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอน ในการใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และพัฒนาการเรียนการสอนที่เกิดประโยชน์ต่อตัวนักศึกษายิ่งขึ้น
3. ผลของการศึกษาค้นคว้าเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอน ในการใช้เป็นแนวทางช่วยเหลือแนะแนว แก้ไขปัญหา หรือป้องกันปัญหาให้กับนักศึกษาได้ถูกจุดยิ่งขึ้น
4. ผลของการศึกษาค้นคว้าทำให้ได้แนวทางเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เข้าใจปัญหาของนักศึกษานอกโรงเรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอันจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาในขอบเขตต่อไปนี้

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ได้แก่ นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ที่ลงทะเบียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ของจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 10 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง, อำเภอบางปลาม้า, อำเภออู่ทอง, อำเภอสองพี่น้อง, อำเภอศรีประจันต์, อำเภอสามชูก, อำเภอเดิมบางนางบวช, อำเภอด่านช้าง และอำเภอหนองหญ้าไซ มีประชากรทั้งหมด 1,997 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ของจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 200 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างคือ

3.1.1 เพศ แบ่งเป็น

- 1) ชาย
- 2) หญิง

3.1.2 อายุ

- 1) ต่ำกว่า 20 ปี
- 2) 20 – 30 ปี
- 3) 31 ปีขึ้นไป

3.1.3 สถานภาพสมรส

- 1) โสด
- 2) สมรส

3.1.4 อาชีพ

- 1) รับราชการ (หน่วยงานของรัฐ, รัฐวิสาหกิจ, ทำงานในบริษัทห้างร้านฯลฯ)
- 2) ค้าขาย (เจ้าของกิจการ, ตัวแทนจำหน่าย, หาบเร่ ฯลฯ)
- 3) ทำงานด้านบริการ (ขับรถรับจ้าง, พนักงานขาย, ช่างประเภทต่างๆ ฯลฯ)
- 4) ทำงานอิสระ หรือ รับจ้างชั่วคราว

3.1.5 รายได้ต่อเดือน

- 1) ต่ำกว่า 3,000 บาท
- 2) 3,000 – 5,000 บาท
- 3) สูงกว่า 5,000 บาท

3.1.6 วุฒิการศึกษา

- 1) จบการศึกษาในระบบ
- 2) จบการศึกษานอกระบบ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาในการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ที่ลงทะเบียนในภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2546 ของจังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกเป็น 3 ด้านคือ

3.2.1 ปัญหาด้านวิธีเรียน

3.2.2 ปัญหาด้านสื่อประกอบการเรียน

3.2.3 ปัญหาด้านการพบกลุ่ม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาการเรียน หมายถึง อุปสรรคหรือสิ่งที่ทำให้การเรียนของนักศึกษาการศึกษา
นอกโรงเรียน ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือก่อให้เกิดอุปสรรคในการเรียนซึ่งในที่นี้
แบ่งเป็น 3 ด้านคือ

1.1 ปัญหาด้านวิธีเรียน หมายถึงอุปสรรคหรือปัจจัยที่นักศึกษาการศึกษา
นอกโรงเรียนสายสามัญ พบจากการเรียน โดยวิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ซึ่งเป็นการเรียนที่ต้องค้นคว้าผ่าน
สื่อต่างๆด้วยตนเองเช่น ไม่เข้าใจระบบการเรียน, การแบ่งเวลา เพื่อการศึกษาด้วยตนเองได้ไม่
เหมาะสม และการอยู่ห่างไกลจากแหล่งความรู้ และขาดคนปรึกษาหารือเมื่อไม่เข้าใจบทเรียน

1.2 ปัญหาด้านสื่อประกอบการเรียน หมายถึง อุปสรรคหรือปัจจัยที่นักศึกษาการ
ศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ พบจากการใช้สื่อ ซึ่งในที่นี้ประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ เอกสารสื่อ
วิทยุ สื่อโทรทัศน์ เช่นสื่อสิ่งพิมพ์ มีปริมาณไม่เพียงพอ ช่วงเวลาออกอากาศ ของรายการวิทยุ
และโทรทัศน์ ตรงกับช่วงเวลาที่นักศึกษาต้องประกอบอาชีพ เนื้อหารายการวิทยุและโทรทัศน์
ไม่ตรงกับจุดประสงค์ และเนื้อหาวิชา

1.3 ปัญหาด้านการพบกลุ่ม หมายถึง อุปสรรคต่างๆที่นักศึกษาประสบจากการพบ
กลุ่ม เช่น การเดินทางไปสถานที่พบกลุ่มไม่สะดวก ไม่มีเวลาไปพบกลุ่มตามกำหนด อีกทั้งครูผู้
สอนอาจจัดกิจกรรมกลุ่มไม่น่าสนใจเท่าที่ควร นักศึกษาจึงมองไม่เห็นประโยชน์ของกิจกรรมการ
พบกลุ่ม และการจัดสถานที่ในการพบกลุ่มบางแห่งไม่เหมาะสมเท่าที่ควร

2. นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง
นักศึกษาที่เข้าเรียนสายสามัญ ของการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ภาคเรียนที่ 2/2546 โดยวิธีเรียนแบบพบกลุ่ม

3. การศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง กิจกรรมหนึ่งของการ
ศึกษานอกโรงเรียนเพื่อให้ความรู้ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งเป็นการให้โอกาสทางการ
ศึกษา แต่ผู้ที่จบมัธยมศึกษาตอนต้นและไม่มีโอกาสเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในระบบ
โรงเรียน การศึกษานอกโรงเรียนได้กำหนดวิธีเรียนในหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
ไว้ 2 วิธี คือ วิธีเรียนโดยการพบกลุ่ม และวิธีเรียนโดยการศึกษาทางไกล

4. วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม เป็นการศึกษาที่เน้นหนักให้เรียนรู้ด้วยตนเองเป็นหลัก มีการพบ
กลุ่มเพื่อนำสิ่งที่ได้ไปศึกษาค้นคว้ามานำเสนอ เพื่อให้นักศึกษามีโอกาสพบปะ รู้จักคุ้นเคย

ฝึกกระบวนการคิด การตัดสินใจแก้ปัญหา อภิปรายและสรุปร่วมกันในลักษณะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

5. หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับหรือกลุ่มเป้าหมายที่พลาดโอกาส และขาดโอกาสได้รับการศึกษาในระบบ หรือในพื้นที่ที่สถานศึกษาไม่สามารถจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปีให้ได้ โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (กรมการศึกษานอกโรงเรียน : 2546,10)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. นโยบายการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
2. การจัดกระบวนการเรียนรู้โดยการพบกลุ่ม
3. หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
4. จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่
5. ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นโยบายการจัดการศึกษานอกโรงเรียน

นโยบายในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้กำหนดทิศทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อให้บริการกลุ่มเป้าหมายประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียนในอันที่นำไปสู่การพัฒนาสังคมและชุมชนอย่างยั่งยืน โดยมีทิศทางที่สำคัญดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2546 : 207-209)

ด้านวิสัยทัศน์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน จัดการศึกษาสำหรับประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียนให้ได้รับการศึกษาต่อเนื่อง และได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ

ด้านพันธกิจ เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ดังกล่าว กรมการศึกษานอกโรงเรียนจึงได้กำหนดพันธกิจ ดังนี้

1. จัดการศึกษาพื้นฐาน
2. จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ
3. จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต
4. จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน

เพื่อให้การดำเนินงานตามพันธกิจทั้ง 4 ประการบรรลุผลสำเร็จ กรมการศึกษานอกโรงเรียนจึงกำหนดแนวนโยบายสำคัญดังต่อไปนี้

1. การศึกษาพื้นฐาน

การศึกษาพื้นฐาน เป็นการจัดการศึกษา สำหรับกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน ด้วยรูปแบบวิธีการที่เหมาะสมและมีสาระหลักสูตรที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำเนินชีวิต การทำงานและการศึกษาต่อเนื่อง ก่อให้เกิดชีวิตที่มั่นคง และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข การศึกษาพื้นฐานมีขอบเขตกว้างขวางครอบคลุมกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดให้ผู้เรียนต้องได้รับการศึกษาตาม ที่หลักสูตรกำหนดไม่น้อยกว่า 12 ปี การจัดการศึกษาพื้นฐาน ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาสาระตั้งแต่ การส่งเสริมการรู้หนังสือ การศึกษาในหลักสูตรเทียบเท่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษา ต่อเนื่องที่ตอบสนองความต้องการกลุ่มเป้าหมายอย่างหลากหลาย รวมทั้งความรู้และทักษะทาง ด้านคอมพิวเตอร์ นโยบายการศึกษาพื้นฐานจัดส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาพื้นฐาน สำหรับกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน โดยปรับปรุงวิธีการเรียนการสอน และ การเรียนรู้ การทำงานของครูผู้สอนและผู้จัดการศึกษา พัฒนาหลักสูตรสื่อการศึกษา และสถานศึกษา ตลอดจนเร่งพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพเพื่อกกลุ่มเป้าหมายได้รับการ ศึกษาพื้นฐานเพียงพอที่จะดำเนินชีวิตหรือเพื่อการศึกษาต่อเนื่อง

2. การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ

การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพเป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาความสามารถและทักษะในการ ประกอบอาชีพของบุคคลและกลุ่มบุคคล ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในชีวิตที่แตกต่างกันโดยมีสาระสำคัญ ดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2546 : 208)

2.1 การเรียนรู้อาชีพแบบองค์รวมที่ประชาชน ครู กศน. และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ

2.2 การออกแบบการเรียนรู้งานอาชีพ ตามลักษณะของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพในรูปแบบการฝึกทักษะอาชีพ การเข้าสู่อาชีพ การพัฒนาอาชีพและการพัฒนาอาชีพ ด้วยเทคโนโลยี

2.3 การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงที่บูรณาการกับวิถีชีวิตโดยใช้วงจรกระบวนการ การคิด จดจำ แก้ปัญหาและพัฒนา

2.4 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพที่พัฒนาศักยภาพของบุคคล ชุมชนที่ สอดคล้องกับวิถีชีวิต โดยส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพ สร้างเครือข่ายอาชีพมีระบบการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ความรู้และประสบการณ์การทำอาชีพภายใต้วัฒนธรรมของชุมชน มีกลยุทธ์ เพื่อการแข่งขัน ของชุมชน เป็นชุมชนที่ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการและพัฒนาอาชีพ นโยบายเร่งรัดส่งเสริม

พัฒนาการจัดการและพัฒนาอาชีพ นโยบายเร่งรัดส่งเสริมพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายโดยมุ่งเน้นการปฏิบัติจริงที่บูรณาการกับวิถีชีวิตให้แก่บุคคลและชุมชนเพื่อแก้ปัญหาว่างงาน และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจชุมชน

3. การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต

การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความรู้ความสามารถของบุคคลเพื่อให้สามารถจัดการกับตนเองและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีความสุขตามสภาพและความสงบสุขความปลอดภัยในสังคม การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตมีสาระสำคัญดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2546 : 208)

3.1 เป็นการพัฒนาทักษะพื้นฐานของบุคคล เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมของตนและแก้ปัญหาสังคมได้อย่างมีความสุข

3.2 เป็นการเรียนรู้โดยบูรณาการองค์ความรู้ และกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ ในชีวิตเข้าด้วยกัน

3.3 เป็นการจัดการศึกษาในรูปแบบโครงการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยมุ่งหมายที่จะเสริมสร้างความสามารถให้แก่บุคคลเพื่อมีทักษะชีวิต ในการแก้ปัญหาเฉพาะด้านให้เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ และแต่ละสถานการณ์ นโยบายส่งเสริม สนับสนุน และจัดการศึกษาในหน่วยงานบุคคลอื่นๆ จัดและสนับสนุนให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายเข้ารับบริการตามความเหมาะสมโดยมีขอบเขตเนื้อหาสาระเกี่ยวกับ

(1) สุขภาพอนามัยและการป้องกันโรคภัย ฯลฯ

(2) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินการบรรเทา

และป้องกันสาธารณภัย และการรักษาความสงบเรียบร้อย

ในชุมชน การจราจร ฯลฯ

(3) การอนุรักษ์ ทำนุบำรุงสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร

(4) การสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมและความสงบเรียบร้อย

ของสังคมชุมชน

4. การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน เป็นการจัดการศึกษาที่บูรณาการความรู้และทักษะ จากการศึกษาที่ผู้เรียนมีอยู่หรือได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน โดยมีรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย ใช้ชุมชนเป็นฐานในการพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสังคมและชุมชนให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและ

ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ตามวิถีทางการปกครองในระบบประชาธิปไตย ตลอดจนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีการพัฒนาที่ยั่งยืน นโยบายเร่งรัดจัดการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม โดยใช้ชุมชนเป็นฐานบูรณาการความรู้ และทักษะการดำรงชีวิต เพื่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ นำไปสู่สังคมที่เข้มแข็ง มีความเอื้ออาทรต่อกัน และพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

การจัดกระบวนการเรียนรู้โดยการพบกลุ่ม

ตลอดภาคเรียนมีกิจกรรมหลัก 4 กิจกรรมที่ครูจะต้องดำเนินการ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้คือการจัดการเรียนรู้โดยการพบกลุ่ม การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ทำกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย การทำโครงงาน การสอนเสริม และการทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) โดยมีสาระสำคัญดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2547 : 19 - 20)

1. การพบกลุ่ม (พก.) โดยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (การเรียนรู้การสอน) เน้นกระบวนการให้นักศึกษาสร้างความรู้ความเข้าใจได้ด้วยตนเอง ให้เวลาประมาณ 3-5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มีขั้นตอนดังนี้

1.1 ให้นักศึกษานำเสนอผลงานการศึกษาค้นคว้าจากกิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง และหรือโครงงาน ซึ่งได้รับมอบหมาย หรือวางแผนการเรียนรู้ร่วมกับครู ศรช. ไว้ล่วงหน้า

1.2 ทดสอบความรู้ความเข้าใจสาระเนื้อหา โดยครู ศรช. และสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้จัดทำข้อสอบย่อยในลักษณะ ถาม - ตอบ (Quiz) ให้นักศึกษาตอบคำถามเป็นข้อเขียนสั้นๆ ซึ่งสรุปความคิดรวบยอดที่เป็นความรู้ความเข้าใจของตัวนักศึกษาเอง

1.3 จัดการเรียนรู้การสอนในเนื้อหาสาระใหม่ ซึ่งร่วมกันวางแผนไว้แล้วหรือเนื้อหาสาระที่จำเป็น ซึ่งนักศึกษายังไม่เข้าใจและต้องการจะเรียนรู้เพิ่มเติม

1.4 ฝึกกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากกลุ่ม จากสื่อ โดยครู ศรช. เป็นผู้จัดการกระตุ้น และเสริมความรู้ให้

1.5 วางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง (กต.)

2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง (กต.) ดำเนินการโดยมอบหมายหรือวางแผนการเรียนรู้ การกำหนดงาน ประเด็นให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตนเองต่อเนื่องจากการพบกลุ่ม ซึ่งอาจไปศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ ผู้รู้ ภูมิปัญญาและจากสื่ออื่นๆ แล้วนำความรู้ความเข้าใจไปนำเสนอกับกลุ่มนักศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในการพบกลุ่มครั้งต่อไป โดยสามารถดำเนินการเป็นกลุ่ม หรือรายบุคคลได้ตามความเหมาะสมในแต่ละเนื้อหา

3. ดำเนินการให้มีการจัดทำโครงการ (คง.) ครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และนักศึกษาร่วมกันวางแผนและกำหนดการจัดทำโครงการทุกหมวดวิชาที่ลงทะเบียนแต่ละภาคเรียน โดยบูรณาการกับการดำรงชีวิตประกอบอาชีพ เน้นการทำโครงการที่เป็นสภาพจริง เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาและพัฒนา เช่น โครงการเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน โครงการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด โครงการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การฝึกทักษะอาชีพ เป็นต้น

4. การจัดการเรียนรู้โดยการสอนเสริม ใช้สำหรับเนื้อหาที่ยาก เหมาะที่จะให้วิทยากรผู้รู้ ผู้ชำนาญ ในเนื้อหานั้นเป็นผู้อธิบายจึงจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจดีขึ้น ช่วงเวลาและสถานที่ในการสอนเสริมเป็นไปตามแผนที่ร่วมกันกำหนดไว้โดยใช้เวลาที่เหมาะสมนอกเหนือจากเวลาการพบกลุ่ม โดยกำหนดให้สอนเสริมกลุ่มสาระละ 3 ครั้งๆ ละไม่เกิน 3 ชั่วโมง ในแต่ละระดับ โดยมีจำนวนนักศึกษาเข้ารับการสอนเสริมไม่น้อยกว่า 20 คน ต่อ 1 ครั้ง ทั้งนี้สถานศึกษาต้องให้ความเห็นชอบในการพิจารณาคัดเลือกวิทยากรที่เหมาะสมในการสอนเสริมแต่ละครั้ง

5. การจัดการเรียนรู้โดยการทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม และเป็นเงื่อนไขของการจบหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนทุกระดับ เป็นกิจกรรมกลุ่มที่ผู้เรียนทำตามความสนใจ ความถนัด โดยเน้นการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษา / เรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริง เพื่อพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม มีการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ผู้เรียนต้องทำกิจกรรม กพช. ไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง โดยทำในภาคเรียนใดภาคเรียนหนึ่ง หรือทำสะสมทุกภาค และให้ทำร่วมกับนักศึกษาในระดับการศึกษาอื่นๆ ได้จนครบตามเกณฑ์กำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามแนวคิด หลักการและจุดหมายของการศึกษานอกโรงเรียนและสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของประเทศ จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียนดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2546 : 10)

ระดับการศึกษา

การจัดการศึกษานอกโรงเรียน โดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่พ้นเกณฑ์

การศึกษาภาคบังคับหรือกลุ่มเป้าหมายที่พลาดและขาดโอกาสได้รับการศึกษาในระบบหรือในพื้นที่ที่สถานศึกษาไม่สามารถจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปีให้ได้ โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ระดับดังนี้

1. ระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาที่จัดให้กลุ่มเป้าหมายที่ยังไม่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า
2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นการศึกษาที่จัดให้กลุ่มเป้าหมายที่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษาที่จัดให้กลุ่มเป้าหมายที่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

การจัดการศึกษาโดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ได้ยึดถือสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบการศึกษา ซึ่งสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ดังกล่าวได้กำหนดไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็นสำหรับเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน สถานศึกษาสามารถพัฒนาเพิ่มเติมตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม เพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายนอกโรงเรียน โดยกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2546 : 11-14)

1. สาระการเรียนรู้ การกำหนดสาระการเรียนรู้ การศึกษานอกโรงเรียน ได้ยึดกรอบสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน โดยแบ่งออกเป็น 8 หมวดวิชา ดังนี้

- 1.1 ภาษาไทย
- 1.2 คณิตศาสตร์
- 1.3 วิทยาศาสตร์
- 1.4 ภาษาต่างประเทศ
- 1.5 พัฒนาสังคมและชุมชน(สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม)
- 1.6 พัฒนาทักษะชีวิต 1 (สุขศึกษาและพลศึกษา)
- 1.7 พัฒนาทักษะชีวิต 2 (ศิลป)
- 1.8 พัฒนาอาชีพ (การงานอาชีพและเทคโนโลยี)

สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 หมวดวิชาดังกล่าว เป็นองค์ความรู้ที่ผู้เรียนต้องเรียน เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพและการศึกษาต่อ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มหมวดวิชาดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มหมวดวิชาพื้นฐาน เป็นองค์ความรู้ที่เป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตตลอดจนเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในวิถีชีวิต การงาน และอาชีพ และการพัฒนาสังคมและชุมชนของผู้เรียนประกอบด้วย

1.1 หมวดวิชาภาษาไทย เพื่อเสริมสร้างทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการติดต่อสื่อสาร

1.2 หมวดวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อพัฒนาทักษะ ในทางคณิตศาสตร์ในเรื่องเกี่ยวกับ จำนวน การวัด เรขาคณิต พีชคณิต และข้อมูลสถิติ

1.3 หมวดวิชาวิทยาศาสตร์ เพื่อพัฒนาทักษะในการคิด วิเคราะห์และการแก้ปัญหา ด้วยหลักของความเป็นเหตุเป็นผล การเชื่อมโยงความรู้กับกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ นำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยนำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ

1.4 หมวดวิชาภาษาต่างประเทศ เพื่อพัฒนาทักษะในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลและสืบค้นข้อมูลข่าวสารกับสังคมโลก ตลอดจนการแสวงหาความรู้เพื่ออาชีพ ที่ทำอยู่ให้ก้าวทันกับยุคโลกาภิวัตน์

สาระการเรียนรู้กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ กำหนดให้เรียนวิชาภาษาอังกฤษทุกระดับ การศึกษาส่วนภาษาต่างประเทศอื่นๆสามารถเลือกจัดการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม และความต้องการของผู้เรียน

กลุ่มที่ 2 กลุ่มหมวดวิชาประสบการณ์ เป็นองค์ความรู้ที่เป็นทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีความสุนทรียภาพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น เนื่องจากกลุ่มผู้เรียนการศึกษานอกระบบเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในชีวิตมาพอสมควรองค์ความรู้และสาระการเรียนรู้ที่จัดให้จึงพัฒนาให้เหมาะสมกับวัยและสามารถนำไปใช้ในชีวิตรได้ทันทีประกอบด้วย

2.1 กลุ่มหมวดวิชาพัฒนาสังคมและชุมชน (สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม) เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายมีความรู้เกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติ

ศาสตร์ ความเป็นมาของสังคมไทย และระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับศาสนา วัฒนธรรม

2.2 กลุ่มหมวดวิชาพัฒนาทักษะชีวิต 1 (สุขศึกษาและพลศึกษา) เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะชีวิตในด้านสุขภาพอนามัย รู้วิธีการดูแลบำรุงร่างกายให้แข็งแรงและการป้องกันโรค ตลอดจนความรู้ด้านการกีฬา เช่น การออกกำลังกาย การเล่นกีฬา เพื่อให้ผู้เรียนมีสุขภาพอนามัยดี

2.3 กลุ่มหมวดวิชาพัฒนาทักษะชีวิต 2 (ศิลปะ) เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความรู้ด้านศิลปะ มีความสุนทรียภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

2.4 กลุ่มหมวดวิชาพัฒนาอาชีพ (การงานอาชีพและเทคโนโลยี) เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์ มองเห็นช่องทางและแนวทางในการประกอบอาชีพและพัฒนาอาชีพ รวมทั้งสามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้และรู้จักเลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่รอบตัวมาใช้อย่างเหมาะสมกับการงานอาชีพ

สำหรับกลุ่มเป้าหมายใดมีความจำเป็นต้องเรียนรู้องค์ความรู้ กระบวนการและค่านิยมต่าง ๆ ที่จำเป็นตามวิถีชีวิต ก็สามารถเพิ่มเติมสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะนั้น ๆ ได้ทุกหมวดวิชา

3. มาตรฐานการเรียนรู้ การจัดการศึกษาตามหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ของหมวดวิชา 8 หมวดวิชา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แต่ละหมวดวิชา เพื่อใช้เป็นจุดหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1 มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละหมวดวิชา เมื่อผู้เรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ยึดถือมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ทั้งนี้ได้มีการเพิ่มเติมมาตรฐานการเรียนรู้ในหมวดวิชาพัฒนาอาชีพ เพื่อให้เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่

3.2 มาตรฐานการเรียนรู้ระดับการศึกษา เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละหมวดวิชา เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละระดับการศึกษาได้แก่ มาตรฐานการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งได้ปรับและพัฒนามาตรฐานการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับลักษณะทางธรรมชาติของกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนการศึกษานอกระบบ ทั้งนี้มาตรฐานการเรียนรู้ระดับการศึกษา ของแต่ละหมวดวิชาจะกำหนดไว้ในเอกสารกรอบมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ของหมวดวิชาต่าง มาตรฐานการเรียนรู้ระดับการศึกษาได้กำหนดไว้

เฉพาะมาตรฐานการเรียนรู้ที่จำเป็น สำหรับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนสำหรับมาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ สภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน และสังคมการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนมาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถ และความถนัดของผู้เรียนให้สถานศึกษาพัฒนาเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

การจัดสาระการเรียนรู้

การจัดการศึกษาตามหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ได้ยึดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยได้มีการปรับสาระการเรียนรู้ในแต่ละระดับการศึกษาให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนการศึกษานอกระบบ ดังนี้

1. สาระการเรียนรู้ที่ต้องเรียนในแต่ละระดับการศึกษา สาระการเรียนรู้การศึกษานอกโรงเรียน มี 8 หมวดวิชา ประกอบด้วยการจัดการศึกษานอกโรงเรียนประกอบด้วย กลุ่มหมวดวิชาพื้นฐาน 4 หมวดวิชาได้แก่ หมวดวิชาภาษาไทย หมวดวิชาคณิตศาสตร์ หมวดวิชาวิทยาศาสตร์ หมวดวิชาภาษาต่างประเทศ และกลุ่มหมวดวิชาประสบการณ์ 4 หมวดวิชา ได้แก่ หมวดวิชาพัฒนาสังคมและชุมชน หมวดวิชาทักษะชีวิต 1 หมวดวิชาทักษะชีวิต 2 และหมวดวิชาพัฒนาอาชีพ ซึ่งผู้เรียนทุกระดับการศึกษาต้องเรียนให้ครบทั้งกลุ่มหมวดวิชาพื้นฐาน และกลุ่มหมวดวิชาประสบการณ์

2. กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้นำมาลงประสบการณ์ และทักษะที่ได้จากการเรียนรู้ตามหลักสูตรไปพัฒนาความสามารถของตนตามศักยภาพเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่จัดให้เรียนรู้ในหมวดวิชาต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคมโดยใช้กระบวนการคิดเป็นในการดำเนินกิจกรรมบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมและกระบวนการกลุ่มอันจะส่งผลให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม และมีความสุข ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เป็นเงื่อนไขที่ผู้เรียนทุกคนต้องทำก่อนการจบหลักสูตร โดยผู้เรียนจะทำกิจกรรมดังกล่าวทุกภาคเรียนหรือภาคเรียนใดภาคเรียนหนึ่ง รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง โดยสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมหรือการเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม มานับรวมเป็นกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ ทั้งนี้กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตสามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

2.1 กิจกรรมพัฒนาตนเองและครอบครัว เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาและสิ่งแวดล้อมของครอบครัว เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตอยู่ร่วมในสังคมและชุมชนได้อย่างมีความสุข

2.2 กิจกรรมพัฒนาชุมชนและสังคม เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งตลอดจนการพัฒนาสิ่งแวดล้อมโดยอาศัยการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน

การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นและหลักสูตรสถานศึกษา

สถานศึกษาจะต้องทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องในชุมชนร่วมกันกำหนดหลักสูตร กำหนดกระบวนการจัดการเรียนรู้กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และพัฒนาสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ในกลุ่มหมวดวิชาพื้นฐาน 4 หมวดวิชาในทุกระดับและหมวดวิชาประสบการณ์ 4 หมวดวิชาในทุกระดับ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ สภาพปัญหาและความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียนและชุมชน สำหรับในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สถานศึกษาสามารถพัฒนาหมวดวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มหมวดวิชาพื้นฐานที่ผู้เรียนประสงค์จะเรียนให้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น เพื่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และในกลุ่มหมวดวิชาประสบการณ์ที่ผู้เรียนประสงค์จะเรียนเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานและการประกอบอาชีพได้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2546 : 14-15)

อย่างไรก็ดีในระยะเริ่มต้นจะมีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นที่เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่ และสถานศึกษาสามารถนำหลักสูตรท้องถิ่นไปจัดเป็นหลักสูตรสถานศึกษาของตนเองได้

จำนวนหน่วยกิตที่ต้องเรียนตลอดหลักสูตร

ในแต่ละระดับการศึกษาได้กำหนดค่าสาระการเรียนรู้ในแต่ละหมวดวิชาเป็นหน่วยกิตโดยกำหนดให้ 1 หน่วยกิต ใช้เวลาเรียน 40 ชั่วโมง จำแนกได้ดังนี้

ระดับประถมศึกษา เรียนต้องลงทะเบียนไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต ประกอบด้วย กลุ่มหมวดวิชาพื้นฐาน จำนวน 4 หมวดวิชา หมวดวิชาละ 5 หน่วยกิต รวม 20 หน่วยกิต กลุ่มหมวดวิชาประสบการณ์ จำนวน 4 หมวดวิชา หมวดวิชาละ 7 หน่วยกิต รวม 28 หน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้เรียนต้องลงทะเบียนเรียนไม่น้อยกว่า 56 หน่วยกิต ประกอบด้วย กลุ่มหมวดวิชาพื้นฐาน จำนวน 4 หมวดวิชา หมวดวิชาละ 6 หน่วยกิต รวม 24 หน่วยกิต และกลุ่มหมวดวิชาประสบการณ์ จำนวน 4 หมวดวิชา หมวดวิชาละ 8 หน่วยกิต รวม 32 หน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 56 หน่วยกิต และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้เรียนต้องลงทะเบียนเรียนไม่น้อยกว่า 76 หน่วยกิต ประกอบด้วย กลุ่มหมวดวิชาพื้นฐาน จำนวน 4 หมวดวิชา หมวดวิชาละ 7 หน่วยกิต รวม 28 หน่วยกิต และกลุ่มหมวดวิชาประสบการณ์ จำนวน 4 หมวดวิชา หมวดวิชาละ 12 หน่วยกิต

รวม 48 หน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 76 หน่วยกิต และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง

สำหรับกลุ่มหมวดวิชาพื้นฐานและกลุ่มหมวดวิชาประสบการณ์ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในกรณีที่ผู้เรียนประสงค์จะเรียนหมวดวิชาใดวิชาหนึ่งลึกซึ้งมากขึ้น เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพื่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น สถานศึกษาสามารถพัฒนาหมวดวิชาเพิ่มเติมขึ้นได้ตามความต้องการของผู้เรียน

เวลาเรียน

การจัดการศึกษา โดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ปีการศึกษาหนึ่งแบ่งออกเป็น 2 ภาคเรียน ประมาณภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ ใช้เวลาเรียนตลอดหลักสูตรแต่ละระดับการศึกษาไม่น้อยกว่า 4 ภาคเรียน ยกเว้นในกรณีที่ผู้เรียนผ่านการประเมินความรู้และประสบการณ์หรือเทียบโอนผลการเรียนสามารถจบหลักสูตรก่อน 4 ภาคเรียนได้

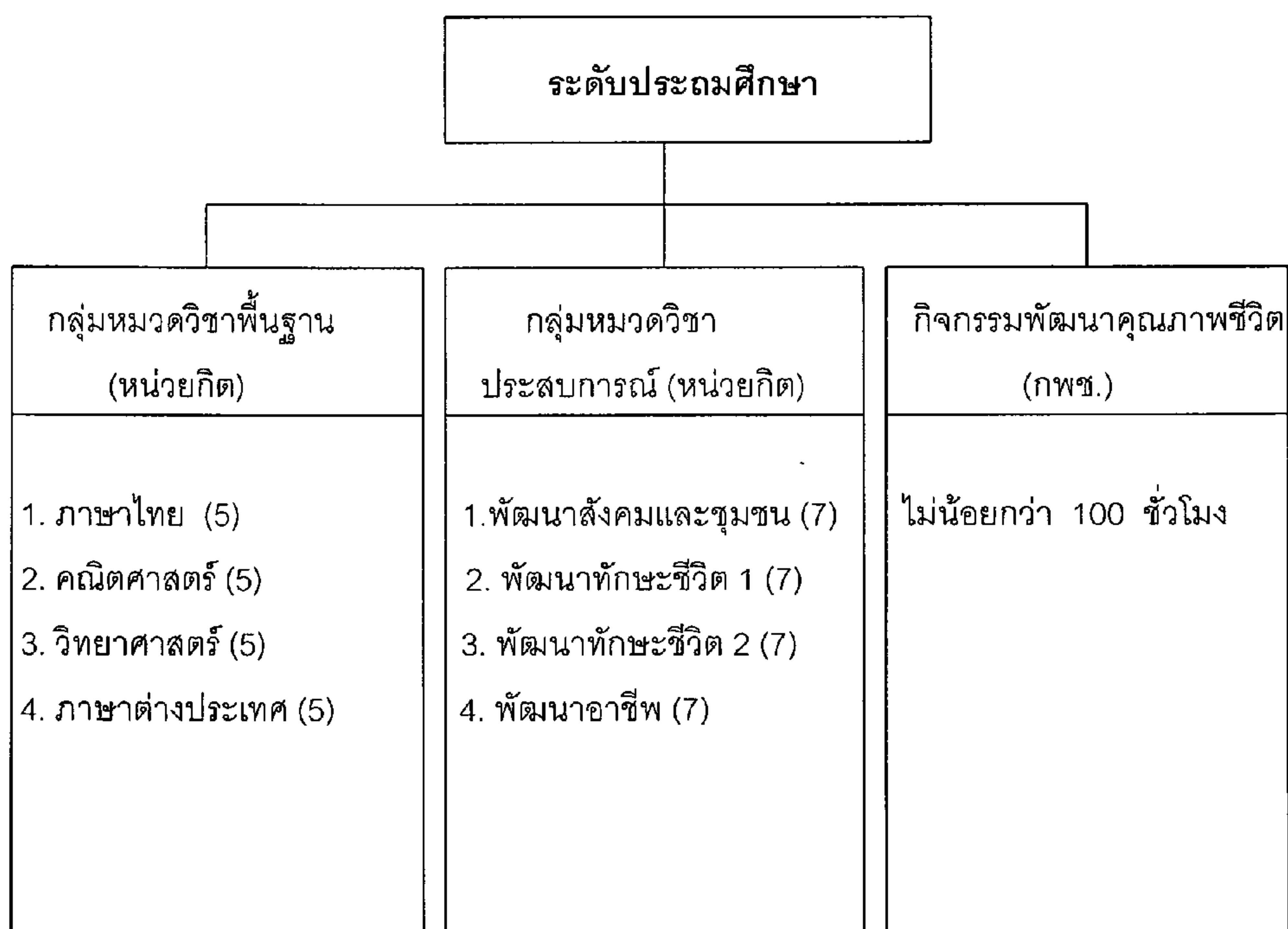
การลงทะเบียนเรียน

การลงทะเบียนเรียนในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น ผู้เรียนจะต้องลงทะเบียนตลอดหลักสูตรแต่ละระดับการศึกษา ภาคเรียนละไม่เกิน 2 หมวดวิชา ยกเว้นระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรณีที่ผู้เรียนมีความประสงค์ลงทะเบียนเรียนกลุ่มหมวดวิชาพื้นฐานและกลุ่มหมวดวิชาประสบการณ์เพิ่มเติมตามความต้องการของผู้เรียนสามารถ ลงทะเบียนเรียนเพิ่มได้อีก 1 หมวดวิชา ทั้งนี้ไม่นับรวมหมวดวิชาที่เทียบโอนผลการเรียน

โครงสร้างหลักสูตร

การจัดโครงสร้างหลักสูตร ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในแต่ละระดับการศึกษาประกอบด้วยกลุ่มหมวดวิชาพื้นฐาน กลุ่มหมวดวิชาประสบการณ์ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยที่แผนภูมิโครงสร้างหลักสูตร ดังต่อไปนี้

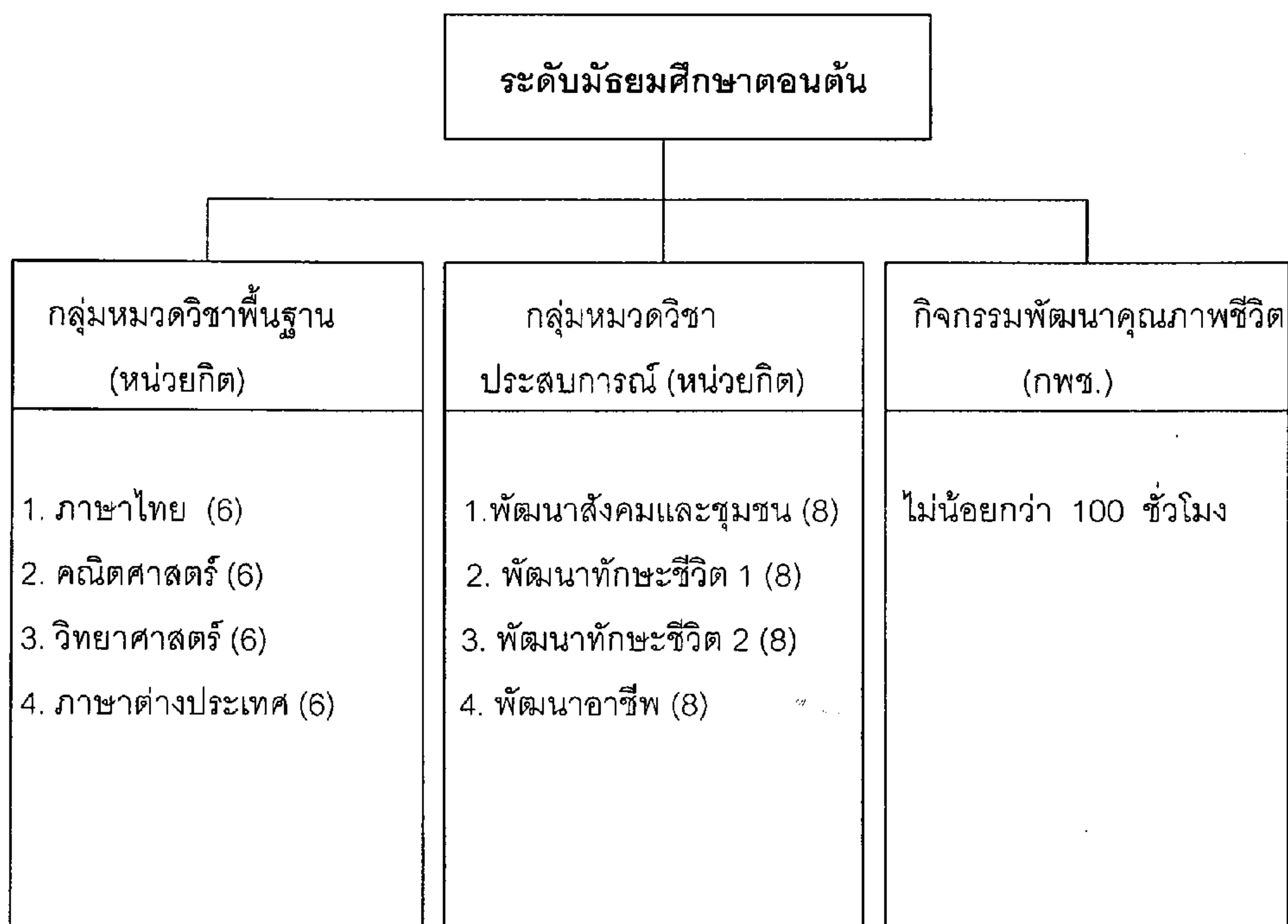
**โครงสร้างหลักสูตรตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
ระดับประถมศึกษา**

(กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2546 : 18)

ผู้เรียนต้องเรียนกลุ่มหมวดวิชาพื้นฐาน 4 หมวดวิชา ประกอบด้วย หมวดวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ รวม 20 หน่วยกิต และกลุ่มหมวดวิชา ประสบการณ์ 4 หมวดวิชา ประกอบด้วย หมวดวิชาพัฒนาสังคมและชุมชน พัฒนาทักษะชีวิต 1 พัฒนาทักษะชีวิต 2 และพัฒนาอาชีพ รวม 28 หน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต และต้องทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง

**โครงสร้างหลักสูตรตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น**

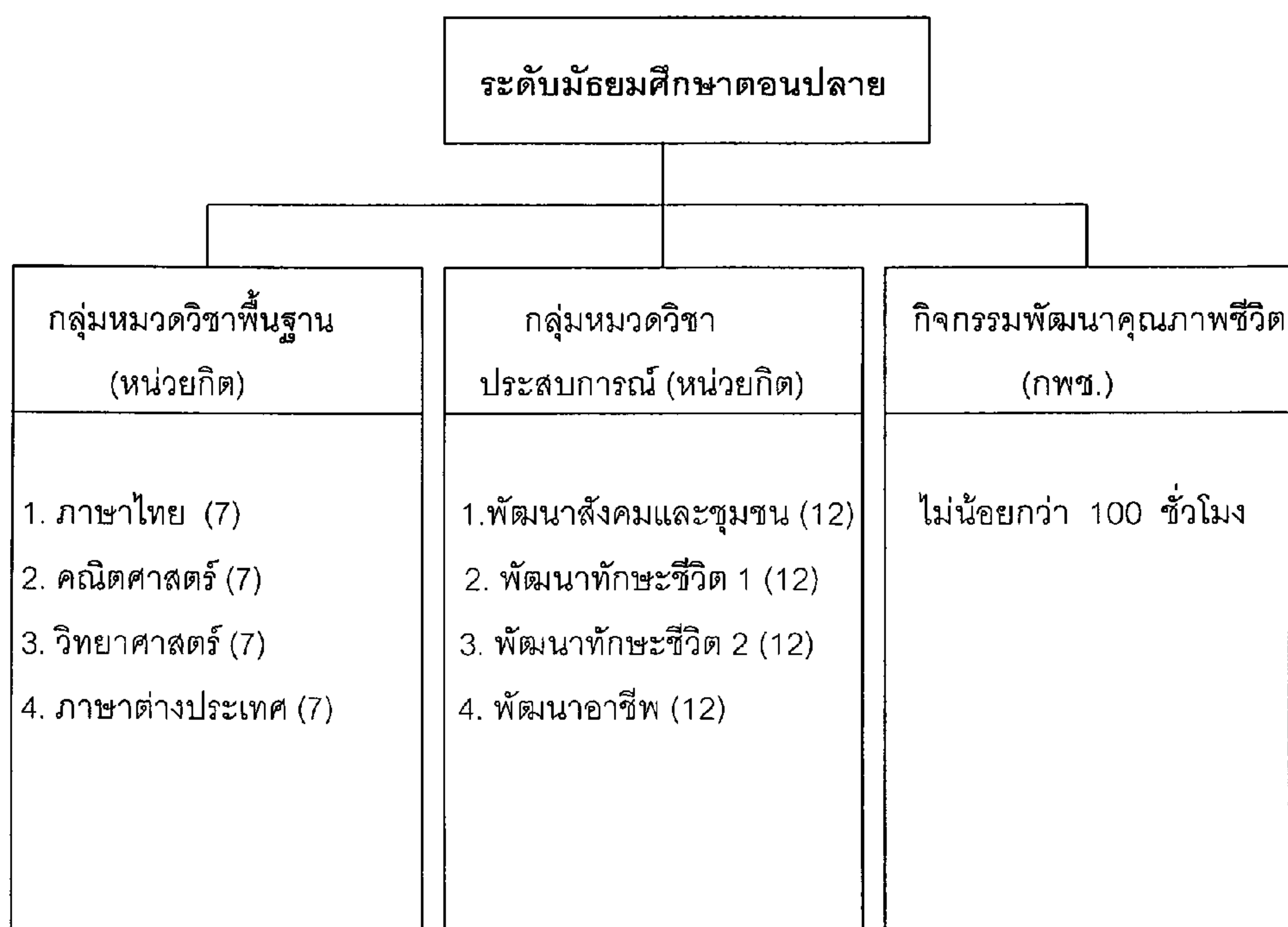

(กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2546 : 19)

ผู้เรียนต้องเรียนกลุ่มหมวดวิชาพื้นฐาน 4 หมวดวิชา ประกอบด้วย หมวดวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ รวม 24 หน่วยกิต และกลุ่มหมวดวิชาประสบการณ์ 4 หมวดวิชา ประกอบด้วย หมวดวิชาพัฒนาสังคมและชุมชน พัฒนาทักษะชีวิต 1 พัฒนาทักษะชีวิต 2 และพัฒนาอาชีพ รวม 32 หน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 56 หน่วยกิต และต้องทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง

303612 ๐

**โครงสร้างหลักสูตรตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย**

(กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2546 : 20)

ผู้เรียนต้องเรียนกลุ่มหมวดวิชาพื้นฐาน 4 หมวดวิชา ประกอบด้วย หมวดวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ รวม 24 หน่วยกิต และกลุ่มหมวดวิชาประสบการณ์ 4 หมวดวิชา ประกอบด้วย หมวดวิชาพัฒนาสังคมและชุมชน พัฒนาทักษะชีวิต 1 พัฒนาทักษะชีวิต 2 และพัฒนาอาชีพ รวม 48 หน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 76 หน่วยกิต และต้องทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง ทั้งนี้ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนหมวดวิชาเพิ่มเติมตามความต้องการได้ในกลุ่มหมวดวิชาพื้นฐานและกลุ่มหมวดวิชาประสบการณ์

รูปแบบการจัดการเรียนรู้

การจัดการศึกษานอกโรงเรียน ได้กำหนดรูปแบบการจัดการเรียนรู้ออกเป็น 2 ลักษณะ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2546 : 21)

1. การจัดการเรียนรู้โดยการพบกลุ่ม จะเน้นให้นักการศึกษา เรียนรู้ด้วยตนเองเป็นหลัก มีการพบกลุ่มเพื่อนำสิ่งที่ได้ไปศึกษาค้นคว้ามานำเสนอ อภิปรายและสรุปร่วมกันในลักษณะแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน
2. การจัดการเรียนรู้โดยการศึกษากทางไกล เป็นวิธีการที่ผู้เรียนรู้โดยผ่านสื่อศึกษากทางไกล ได้แก่ วิทยุ โทรศัพท์ Internet เป็นต้น

การจัดกระบวนการเรียนรู้

การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้ยึดแนวทางที่สำคัญดังนี้

1. การจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยปรัชญา "คิดเป็น" ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ร่วมกันในการคิด วิเคราะห์ และการแก้ปัญหา โดยเริ่มตั้งแต่รวบรวมและวิเคราะห์สภาพปัญหา การรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูล 3 ด้าน คือ ข้อมูลด้านตนเอง ข้อมูลด้านวิชาการ และข้อมูลด้านสังคมสิ่งแวดล้อมมาใช้ในกระบวนการคิด วิเคราะห์ และหาแนวทางในการแก้ปัญหาและหาแนวทางปฏิบัติด้วยหลักของความเป็นเหตุเป็นผล ในการดำเนินชีวิตของตนเองและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ในการจัดการเรียนรู้จะต้องคำนึงถึงจิตวิทยาการศึกษาผู้ใหญ่ที่ต้องการเรียนรู้เพื่อนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและประกอบอาชีพได้ทันที ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรจึงมีความจำเป็นต้องจัดเนื้อหาสาระของหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

2. การจัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดตามแนวทางการจัดการศึกษา ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ นอกจากนี้กระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างต้องจัดสาระการเรียนรู้และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การเรียนรู้ในสาระต่างๆ จึงมีกระบวนการและวิธีการที่หลากหลายให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคลเน้นกระบวนการการเรียนรู้ตามสภาพจริง เช่น การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากวิถีชีวิต และการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เหล่านี้เป็นต้น

3. การจัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ เน้นการเรียนรู้แบบองค์รวมที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน โดยนำกระบวนการเรียนรู้จากสาระการเรียนรู้ในหมวดวิชาเดียวกัน หรือสาระการเรียนรู้ต่างหมวดวิชา มาบูรณาการร่วมกับสภาพวิถีชีวิตในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) เป็นผู้ชี้แนะ ตลอดจนเป็นวิทยากรในสาขาวิชาที่นำมาบูรณาการ ซึ่งจัดได้หลายลักษณะ เช่น (1) การบูรณาการแบบผู้สอนคนเดียว (2) การบูรณาการแบบคู่ขนาน (3) การบูรณาการแบบสหวิทยาการ และ (4) การบูรณาการแบบโครงการ

วิธีการเรียนรู้

ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้จากกลุ่ม การเรียนรู้จากการสอน และการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2546 : 22)

1. การเรียนรู้จากกลุ่ม นอกจากผู้เรียนจะศึกษาด้วยตัวเอง การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ยังเน้นให้ผู้เรียนมีการพบกลุ่มสัปดาห์ละไม่น้อยกว่า 3 ชั่วโมง เพื่อให้ผู้เรียนได้นำความรู้โครงการที่เกิดจากการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลมานำเสนอและเรียนรู้ร่วมกันมีการแลกเปลี่ยนความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ประสบการณ์ การอภิปรายในหมวดวิชาที่ผู้เรียนฯ แล้ว แต่ยังไม่ชัดเจนในประเด็นหรือข้อคำถามบางเรื่องมาเรียนรู้ร่วมกันเพื่อให้ผู้เรียนสามารถสรุปเป็นความคิดรวบยอดของตนเอง โดยมีผู้สอนเป็นผู้ให้คำปรึกษา และชี้แนะให้ความกระจ่างอีกครั้งหนึ่ง และมีการทดสอบย่อย

2. การเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จากแหล่งวิทยาการต่างๆ ได้แก่ห้องสมุดประชาชน และศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ซึ่งรวบรวมสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่เอกสาร หนังสือ และสื่อประเภทต่างๆที่หลากหลาย สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น วีดิทัศน์ แผ่นเสียง CD-ROM สื่อบุคคล ได้แก่ ผู้รู้ ผู้ชำนาญการ ภูมิปัญญา ปราชญ์ชาวบ้าน แหล่งการเรียนรู้ ได้แก่ พิพิธภัณฑ์ สถานประกอบการ แหล่งท่องเที่ยว และสื่อการศึกษาทางไกล ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ เหล่านี้เป็นต้น

3. การเรียนรู้จากการเสริมความรู้ เป็นการเรียนรู้โดยการสอนเสริมที่ผู้สอนต้องจัด ตารางการสอนเสริมในกลุ่มสาระวิชาที่เป็นองค์ความรู้ ซึ่งเป็นทฤษฎี กฎเกณฑ์ที่มีเนื้อหาซับซ้อนและเข้าใจยาก โดยครูผู้สอนอาจจะสอนเสริมในกรณีที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาในสาขาวิชานั้นๆ หรือเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชานั้นๆ มาให้ความรู้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในศาสตร์นั้นๆ ได้อย่างแท้จริง

4. การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้โดยผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติและค้นพบความรู้ด้วยตนเอง เป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ด้วยการปฏิบัติจริงจากการทำโครงการเหล่านี้เป็นต้น

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นการบวนการที่ใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้าและความสำเร็จในการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกันและเป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน สถานศึกษาต้องมีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการวัดและประเมินผลในทุกหมวดวิชา การประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียน รวมทั้งการประเมินคุณภาพการศึกษานอกโรงเรียนระดับชาติเพื่อใช้เป็นข้อมูลสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล ประกอบด้วย (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2546 : 23)

1. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นการประเมินผลระดับสถานศึกษาที่กระทำควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพียงใดและเพื่อนำผลการประเมินมาพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ รวมทั้งนำมาใช้ในการพิจารณาตัดสินความสำเร็จทางการศึกษาของผู้เรียนอีกด้วย การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

1.1 การวัดและประเมินผลหมวดวิชาสถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการประเมินผู้เรียนใน 3 ลักษณะ คือ ประการแรก การประเมินเพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียน ประการที่สองการประเมินผลระหว่างเรียน เพื่อทราบความก้าวหน้า ทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การประเมินให้ประเมินอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน และประการที่สามการประเมินผลปลายภาคเรียน เพื่อทราบผลการเรียนรู้ตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้โดยภาพรวม ทั้งนี้ อัตราส่วนคะแนนการวัดและประเมินผลระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียนขึ้นอยู่กับคณะกรรมการประเมินผลของสถานศึกษาเป็นผู้กำหนด แต่ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับนโยบายด้านการวัดและประเมินผลของกระทรวงศึกษาธิการ และกรมการศึกษานอกโรงเรียน การประเมินผลการเรียนรู้หมวดวิชาให้ระดับผลการเรียนเป็น 5 ระดับ คือ 4 (ดีมาก) 3 (ดี) 2 (ปานกลาง)

1 (ผ่าน) และ 0 (ไม่ผ่าน) ทั้งนี้กระบวนการ และวิธีการประเมินผลจะต้องให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมในกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วย โดยใช้วิธีการที่หลากหลายเน้นการปฏิบัติจริง ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้

1.2 การประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้เรียนต้องเข้าร่วมและผ่านการประเมิน กิจกรรมพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ผลการ ประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เป็นผ่าน และไม่ผ่าน

1.3 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สถานศึกษาจะต้องประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ผู้เรียนทุกคน ผลการประเมินเป็นดีมาก ดี และพอใช้

1.4 การประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน สถานศึกษาต้องประเมินการ อ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน ผู้เรียนทุกคน ผลการประเมินเป็นดีมาก ดี และพอใช้

2. การประเมินคุณภาพการศึกษานอกโรงเรียนระดับชาติ สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียน ทุกคนที่เรียนในภาคเรียนสุดท้ายทุกระดับ ได้แก่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และ มัธยมศึกษาตอนปลาย เข้ารับการประเมินคุณภาพการศึกษานอกโรงเรียนระดับชาติ ไม่มีผลต่อ การได้หรือตกของผู้เรียน แต่มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายสถานศึกษา รายอำเภอ รายจังหวัด รายภาค และภาพรวมของประเทศ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของสถานศึกษาต่อไป

การเทียบโอนผลการเรียน

สถานศึกษาสามารถดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนของผู้เรียน โดยการนำความรู้ทักษะ และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษา การเรียนรู้ และหรือจากการทำงาน จากประสบการณ์ชีวิต หรือจากการประกอบอาชีพ มาเทียบโอนเป็นผลการเรียนตามหลักสูตรในระดับที่กำลังศึกษาอยู่ การเทียบโอนสถานศึกษาสามารถดำเนินการ ได้ดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2546 : 24)

1. พิจารณาจากหลักฐานการศึกษา
2. ประเมินความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน

ทั้งนี้ให้สถานศึกษาดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนกลุ่มเป้าหมายทั่วไป และกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ โดยจัดทำแนวปฏิบัติการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา ให้เป็นไปตาม ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษา ระดับอุดมศึกษาดำรงว่าปริญญาและแนวทางการเทียบโอนผลการเรียน ตามหลักเกณฑ์และวิธี การจัดการศึกษานอกโรงเรียน

เกณฑ์การผ่านระดับการศึกษา และการจบหลักสูตร ตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

การจัดการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ผู้เรียนสามารถจบการศึกษาได้ 2 ช่วง คือ จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ถือว่าจบการศึกษาภาคบังคับ และจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ถือว่าจบการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยผู้จบการศึกษามีศักดิ์และสิทธิเช่นเดียวกันกับผู้จบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยมีเกณฑ์การผ่านการศึกษาในแต่ละระดับ ดังนี้

1. เกณฑ์การผ่านการศึกษิตตามหลักเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น มีดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2546 : 25)

1.1 ผู้เรียนต้องเรียนรู้ตามกลุ่มหมวดวิชาครบ 8 หมวดวิชา ในกลุ่มหมวดวิชาพื้นฐาน 4 หมวดวิชา และกลุ่มหมวดวิชาประสบการณ์ 4 หมวดวิชา และได้รับการตัดสินผลการเรียนให้ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

1.2 ผู้เรียนต้องทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง และผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

1.3 ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

1.4 ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ เขียน ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2. เกณฑ์การผ่านการศึกษิตตามหลักเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.1 ผู้เรียนต้องเรียนรู้ตามกลุ่มหมวดวิชาทั้ง 8 หมวดวิชา ในกลุ่มหมวดวิชาพื้นฐาน 4 หมวดวิชาและกลุ่มหมวดวิชาประสบการณ์ 4 หมวดวิชา และได้รับการตัดสินผลการเรียนให้ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2.2 ผู้เรียนต้องทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง และผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2.3 ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2.4 ผู้เรียนต้องผ่านการประเมิน การอ่าน คิด วิเคราะห์ เขียน ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

เอกสารหลักฐานการศึกษา

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องใช้เหมือนกัน เพื่อประโยชน์ในการสื่อความเข้าใจที่ตรงกันและการส่งต่อ ได้แก่ (1) ระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ (2) หลักฐานแสดงวุฒิการศึกษา(ประกาศนียบัตร) และ (3) แบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้กำหนดรายละเอียด

เอกสารการประเมินผลการเรียน สถานศึกษาต้องพิจารณาจัดทำเพื่อใช้ประกอบการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนตามที่เห็นสมควร เช่น เอกสารบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคล แบบแสดงผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นต้น

จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่

จากการที่กลุ่มเป้าหมายของการศึกษานอกกระบบโรงเรียนส่วนใหญ่จะเป็นประชากรที่พลาดโอกาสในการเข้ารับการศึกษามาก่อนแล้ว ซึ่งก็คือผู้ใหญ่ที่อยู่นอกกระบบโรงเรียนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำความเข้าใจในหลักการ วิธีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ว่าเป็นอย่างไร ครูผู้สอนรวมทั้งผู้ที่ดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอนทางการศึกษานอกกระบบโรงเรียนควรจะได้ทราบถึงจิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ เพื่อจะได้นำมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม

1. ความหมายของคำว่าผู้ใหญ่ ปัจจุบันนิยามคำว่าผู้ใหญ่ได้มีผู้นิยามความหมายไว้แตกต่างกันมากมาย ในวงการศึกษานิยามไว้อย่างหนึ่ง ในวงการกฎหมายก็อาจนิยามไว้อีกอย่างหนึ่ง เมื่อได้พิจารณาโดยรวมแล้วจะเห็นได้ว่านักวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ได้ให้นิยามคำว่าผู้ใหญ่ โดยพิจารณาตัวแปร 3 ด้าน ซึ่ง เชียรศรี วิวิธศิริ (2530 : 35) กล่าวไว้ดังนี้

1.1 อายุ ส่วนมากการแบ่งลักษณะของความเป็นผู้ใหญ่ โดยใช้อายุเป็นตัวกำหนด เช่น ในประเทศไทย ถือว่าผู้ใหญ่ คือผู้ที่มีอายุย่างเข้าปีที่ 15

1.2 ความสมบูรณ์ทางสติปัญญา นักจิตวิทยาให้คำจำกัดความของผู้ใหญ่ว่า คือผู้ที่มีสติปัญญาสมบูรณ์แล้ว

1.3 บทบาททางสังคม นักสังคมสงเคราะห์จะให้คำจำกัดความของผู้ใหญ่ว่า เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อสังคม เป็นผู้ที่ทำมาหาเลี้ยงชีพเอง มีบทบาทเป็นผู้ผลิตทางสังคม

2. ลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ นักการศึกษาผู้ใหญ่หลายๆท่านได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้ใหญ่จนได้ข้อสรุปที่แน่นอนว่าผู้ใหญ่สามารถเรียนรู้ได้แต่มีความสนใจและความสามารถในการเรียนรู้แตกต่างไปจากเด็กเป็นอันมากดังที่ วิรุพห์ นิลโมจน์ (2530 : 30) ได้สรุปหลักการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ไว้ 6 ประการ คือ

2.1 ผู้ใหญ่จะเรียนรู้เมื่อเขามีความพร้อมที่จะเรียนมีความสนใจ และความต้องการที่จะเรียนเฉพาะสิ่งที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของเขา

2.2 ผู้ใหญ่เรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์เดิมเป็นตัวนำ และเป็นตัวเชื่อมโยงไปสู่การทำความเข้าใจในประสบการณ์ใหม่ ใช้ปัญหาเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้

2.3 ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ดีโดยการได้ฝึกปฏิบัติจริง

2.4 ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ดีในสภาพบรรยากาศการเรียนการสอนที่เป็นกันเอง

2.5 ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ดีในสภาพบรรยากาศการเรียนการสอนที่เป็นลักษณะของความร่วมมือ และการมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น

2.6 ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ดีในขั้นตอนต่อไปก็ต่อเมื่อเขาประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ในขั้นแรกๆที่ผ่านมาเสียก่อน

ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่

เป็นทฤษฎีพฤติกรรมนิยมทางด้านจิตวิทยาที่ศึกษาพัฒนาการเรียนรู้ของคน จะอธิบายหรือให้เหตุผลถึงสภาพการณ์ต่างๆของกระบวนการเรียนรู้เป็นหลักการที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์การเรียนการสอนผู้ใหญ่ได้ ซึ่งนักการศึกษากล่าวไว้หลายท่าน ขอยกตัวอย่างพอสังเขปดังนี้

สกินเนอร์ (Skinner.1968 : 64 – 68) ได้กล่าวถึงหลักการเรียนรู้ไว้ว่า การเรียนระดับใดก็ตาม ควรมีเครื่องมือในการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถ และเรียนด้วยความสบายใจ เครื่องมือเป็นการสื่อการเรียนที่ก่อให้เกิดการเสริมแก่ผู้เรียน และเป็นการหล่อหลอมพฤติกรรม ตัวเสริมแรงนั้นควรเป็นกิจกรรมการเรียนแบบต่างๆเพราะทำให้เกิดการเสริมแรงอย่างฉับพลัน เมื่อผู้เรียนเลือกกิจกรรมการเรียนแบบที่ตนเองต้องการ จะมีผลต่อกำลังใจของผู้เรียนเป็นอย่างมาก

โมฮัมมัด อับดุลกาเดร์ (ม.ป.ป. : 125 – 127) กล่าวว่าทุกคนสามารถมีโอกาสดำเนินงานในการเรียนรู้ และนักการศึกษาผู้ใหญ่ จะต้องมีความเชื่อมั่น ความสามารถในการเรียนรู้ของเขา ซึ่งได้เรียบเรียงหลักการเรียนของผู้ใหญ่ ดังนี้ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ดีถ้าหากเขามีส่วนร่วม ส่วนคล้ายความคิดเดิมของเขาอยู่บ้าง จึงทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี และการเรียนรู้จะรวดเร็วยิ่งขึ้น ถ้าผู้ใหญ่ทราบอัตราความก้าวหน้าจากการเรียนรู้ของเขา

สุนทร โคตรบรรเทา (2523 : 8 – 9) ได้เสนอบทบาทของครูผู้สอนผู้ใหญ่ไว้ว่าบทบาทของครูผู้สอนผู้ใหญ่จะต้องเป็นผู้สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วมในกลุ่ม เป็นที่ทำให้สมาชิกในกลุ่มได้ชี้แจงจุดมุ่งหมายของตนเอง เป็นผู้สร้างบรรยากาศของการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

เป็นผู้ช่วยชี้แนะแหล่งวิทยาการที่จะหาความรู้เพิ่มเติมตามที่กลุ่มต้องการ เป็นผู้มีความยืดหยุ่น และสามารถทำได้หลายบทบาท การสร้างนิสัยการเรียนรู้ที่ถูกต่อนับว่ามีความสำคัญยิ่ง ซึ่งได้แก่ การเรียนด้วยความสนใจ ตั้งใจ ใคร่รู้ ใคร่เรียน การสังเกต การไต่ถาม ฝึกคิด หาทางพัฒนา และปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ

เกียรติวรรณ อมาตยกุล (2526 : 43 – 44) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของครูผู้สอน เพื่อช่วยเหลือให้นักศึกษาผู้ใหญ่เกิดการเรียนรู้ได้ดีไว้ว่า การสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เต็มไปด้วยการยอมรับระหว่างนักศึกษาและครูประจำกลุ่ม มีความเห็นอกเห็นใจ ไว้วางใจช่วยเหลือ และเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน จะทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่มีความเชื่อมั่น สนุกสนาน กระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็นมากขึ้น

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2538 : 138 -139) กล่าวว่า พื้นฐานทฤษฎีการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนการสอนผู้ใหญ่ ได้แก่ ความต้องการ ความสนใจ ความพึงพอใจในสถานการณ์ การจัดการเรียนการสอนผู้ใหญ่จะเกิดการเรียนได้ดีก็ต่อเมื่อมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้นั้นเป็นประโยชน์โดยตรงต่อผู้ใหญ่ และสามารถนำเอาประสบการณ์จากการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริง ผู้ใหญ่ทุกคนล้วนมีประสบการณ์ต่างๆ มากมาย ที่มีประโยชน์ มีค่า การจัดการศึกษาควรเสาะหาประสบการณ์จากผู้ใหญ่มาประมวลจัดการเรียนการสอน

จากลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ และทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ดังที่กล่าวมาแล้ว ครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการเรียนการสอนจะเป็นผลดีและรวดเร็วได้นั้น ต้องอาศัยสิ่งต่างๆเป็นแรงเสริมของผู้ใหญ่ จึงควรที่จะเลือกใช้วิธีการสอนและการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และการมีส่วนร่วมวางแผนในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อให้กิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินไปอย่างราบรื่นและประสบผลสำเร็จ ตลอดจนสามารถนำประสบการณ์การเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

นพพร ธนวัฒน์ (2536 : 85 – 101) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ในคณะวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร พบว่านักศึกษามีปัญหาสูงสุดในเรื่องครูให้รายละเอียดในบทเรียนไม่ชัดเจน เช่น เทคนิคการสอนและเคล็ดลับต่างๆ ในการทำความเข้าใจบทเรียน ด้านหลักสูตรมีปัญหาสูงสุดในเรื่องของนักศึกษาไม่มีโอกาสไปทัศนศึกษานอกสถานที่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกมีปัญหาสูงสุดในเรื่อง ไม่มีตู้รับฝากอุปกรณ์การเรียนในแต่ละห้องเรียน นักเรียนวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้นแต่ละแผนกมีปัญหาการเรียนโดย

รวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาที่มีอาชีพและอายุแตกต่างกันมีปัญหาการเรียนโดย รวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อนุ อนุสาสนนันท์ (2536 : 102-122) ได้ศึกษาปัญหาของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประเภทชั้นเรียน ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในภาคตะวันออก พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีปัญหาในด้านส่วนตัวและด้านการเรียนอยู่ในระดับน้อย ซึ่งอาจจะ เป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างอยู่ในสภาพแวดล้อม และประกอบอาชีพที่คล้ายคลึงกัน

คนารัตน์ จงพิพัฒน์วิณัย (2540 : 95) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบ กลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัด กาญจนบุรี พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกลต่อกิจกรรมด้านการนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างมนุษยสัมพันธ์ กิจกรรมการพบ กลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยรวมทุกด้าน ด้านลักษณะของการจัดกิจกรรม ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่พบมากคือการขาดความร่วมมือระหว่างสมาชิกกลุ่ม เพราะสมาชิกมาร่วมกิจกรรมกันน้อย ไม่สามารถร่วมกิจกรรมได้เพราะต้องทำงาน ค่าใช้จ่ายและ ระยะเวลาในการทำกิจกรรมไม่เหมาะสม

ชโรทัย ปัญติ (2540 : 88 -95) ได้ทำการศึกษาปัญหาในการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่ วิทยาลัยคน และผู้สูงอายุในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลจังหวัด กำแพงเพชร พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่วิทยาลัยคน และผู้สูงอายุมีปัญหาในการเรียนโดยรวมทั้ง 4 ด้าน คือด้านวิธีเรียนทางไกล ด้านครูประจำกลุ่ม ด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม ด้านการประเมิน ผล อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่วิทยาลัยคน และผู้สูงอายุ มีปัญหา ในการเรียนในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล จังหวัด กำแพงเพชร ด้านวิธีเรียนทางไกลและกิจกรรมการพบกลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ

พัชรา สังข์ศรี (2540 : 159 -164) ได้ศึกษาปัญหาในการเรียนตามหลักสูตรการศึกษา นอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา โดยวิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ในเขต อุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออก พบว่าปัญหาการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง นักศึกษามีปัญหาในด้านวิธีการเรียนคือมีภาระการงานมากทำให้ไม่มีเวลากับการเรียน ประกอบกับความจำ ความสามารถในการเรียนอาจจะลดลง ด้านสื่อประกอบการเรียนมีปัญหา ในระดับปานกลาง และพบว่าสื่อสิ่งพิมพ์มีเนื้อหาเน้นความจำมากกว่าการส่งเสริมให้คิดวิเคราะห์ เนื้อหาสาระเข้าใจยากและมีรายละเอียดมาก ขาดภาพประกอบ และมีปริมาณไม่เพียงพอต่อ

ความต้องการของนักศึกษา ด้านสื่อวิทยุกระจายเสียงพบว่า การส่งกระจายเสียงไม่เข้าถึงพื้นที่ของผู้เรียน ปัญหารายการไม่ครอบคลุมเนื้อหาในตำราเรียนและปัญหาของเวลาออกอากาศไม่ตรงกับเวลาว่างของผู้เรียน ด้านการพบกลุ่มพบว่า สถานที่พบกลุ่มคับแคบห้องเรียนไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน

แก้วใจ นิราช (2542 : 77) ได้ทำการศึกษาปัญหาการเรียนของศึกษาผู้ใหญ่ หลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ในเขตภาคตะวันออก พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เพราะภารกิจทางด้านการงานและภารกิจในครอบครัว ไม่มีเวลาให้กับการเรียนเหมือนการเรียนในระบบโรงเรียน

งานวิจัยต่างประเทศ

ฮูล (Houle. 1961 : 16-25) ได้ทำการศึกษาสาเหตุที่นักศึกษาผู้ใหญ่เข้าต่อในโครงการ การศึกษาผู้ใหญ่ ในมหาวิทยาลัยชิคาโก พบว่า นักศึกษามีเป้าหมายของตนเองว่าเมื่อเข้าโครงการ การศึกษาผู้ใหญ่ เพราะคิดว่าการเรียนรู้จากโครงการเหล่านี้สามารถสนองความต้องการ และความสนใจของเขาได้ เมื่อมุ่งกิจกรรม(Activity-oriented) เพื่อต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม และการมีเพื่อน และเมื่อมุ่งการเรียนรู้ (Learning - oriented) เพื่อต้องการได้รับความรู้ และทักษะต่างๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ

แกริสัน และคนอื่นๆ (Garrison and Others. 1964 : 403-407) ได้ศึกษาถึงองค์ประกอบ อันมีผลต่อการเรียนของนักเรียน พบว่าฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมต่ำ ย่อมขาดประสบการณ์ ต่างๆในอันที่จะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้เด็กเกิดปัญหาอันเป็นอุปสรรคต่อการเรียนได้ ผลจากการศึกษาครั้งนี้จะเห็นได้ว่าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมีอิทธิพลต่อปัญหาด้านต่างๆ ของเด็กมาก

ปาสคาล(Pascal.1971:1-11)ได้ศึกษาถึงผลกระทบของการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัย ที่จัดกิจกรรมการสอน 3 แบบคือ กิจกรรมแบบบรรยายสั้นๆ กิจกรรมแบบบรรยายถึงอภิปราย และกิจกรรมอิสระโดยจัดกลุ่มนักศึกษาเข้าเรียนด้วยวิธีสอนตามกิจกรรม ผลปรากฏว่า นักศึกษา กลุ่มแรกมีทัศนคติในเชิงบวกต่อวิชาที่เรียนมากกว่ากลุ่มอื่นๆและพบว่า นักศึกษาไม่ชอบกิจกรรมการเรียนแบบอิสระ

เทรปปา และฟรีค (Treppa and Frike. 1972 : 466 – 468) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกมีความเข้าใจในตนเอง มีมนุษยสัมพันธ์กับสมาชิกในกลุ่ม รู้จักคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองและเห็นคุณค่าในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

เพอร์วิส (Purvis. 1980 : 163 – 176) ได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยเปิด พบว่า ผู้เรียนจะยึดมั่นเฉพาะเอกสารการสอนของมหาวิทยาลัยทำให้ไม่รู้จักกว้างส่วนสื่อการเรียนการสอนใช้สื่อประสมประเภททางเดียวผู้เรียนไม่มีโอกาสร่วมแสดงความคิดเห็นได้ตอบได้ เป็นเหตุให้ผู้เรียนขาดทักษะในการแสดงออกทุกด้าน

ปีเตอร์ และดาร์เคนวัลด์ (Beder and Darkenwald. 1982 : 142) ได้ศึกษาความแตกต่างของวิธีสอนของเด็กและผู้ใหญ่พบว่า ในการสอนผู้ใหญ่ควรจำเป็นต้องใช้วิธีเรียนแบบอภิปราย และต้องใช้เทคนิคการสอนหลายๆวิธี ต้องสามารถยืดหยุ่นได้ นอกจากนี้ครูยังจะต้องปรับปรุงเพื่อหาการเรียนให้สัมพันธ์กับประสบการณ์ของผู้เรียน

บาร์เทล (Bartel. 1985 : 43) ซึ่งได้ศึกษาความมีวินัยในคนเราในการเรียนพบว่าสิ่งจำเป็นของนักศึกษาในระบบโรงเรียน คือการมีวินัยในตนเองต่อการการเรียนรู้ พร้อมทั้งการที่จะต้องควบคุมตนเอง และแบ่งเวลาในการเรียนให้เหมาะสม นักศึกษาที่มีอายุมาก ซึ่งมีภาระมากย่อมจะหาเวลาและควบคุมตนเองในการศึกษาได้ลำบาก

ไพรซ์ (Price. 1985 : 26) ได้ศึกษาปัญหาในการเรียนของนักศึกษาทางไกลพบว่าปัญหาหนึ่งที่นักศึกษาทางไกลมักจะพบ ก็คือ การที่ต้องนั่งศึกษาอยู่คนเดียวก่อให้เกิดความรู้สึกว่าถูกทอดทิ้งไม่มีเพื่อนพูดคุยหรือปรึกษากัน แม้จะมีผู้ช่วยสอนเสริม (Tutor) แต่ก็มีจำนวนน้อย และผู้ช่วยสอนเสริมส่วนใหญ่ไม่สามารถที่จะสร้างความสัมพันธ์ให้กับผู้เรียน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาผู้ใหญ่ดังกล่าว สรุปได้ว่า นักการศึกษาผู้ใหญ่มีปัญหาในการเรียนแตกต่างกันตามตัวแปรด้านเพศ อายุ รายได้ โดยมีปัญหาในแต่ละด้านแตกต่างกัน ซึ่งจะเห็นได้จากปัญหาของผู้เรียน อันเนื่องมาจากนักศึกษาไม่เข้าใจเกี่ยวกับวิธีการลงทะเบียนเรียน การเรียนที่ต้องการให้ครูประจำกลุ่มเป็นผู้สอนเนื้อหาโดยตรงในเวลาที่พักกลุ่ม สื่อที่จะใช้ประกอบในการศึกษาค้นคว้ามีไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา รายการวิทยุ หรือ โทรทัศน์ ออกอากาศไม่ตรงกับเวลาที่พบกลุ่มหรือตรงกับเวลาที่นักศึกษาต้องประกอบอาชีพทำให้ไม่สามารถรับชมได้ จากปัญหาดังกล่าวสรุปได้ว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่มยังมีปัญหาในการเรียนทั้งปัญหาเกี่ยวกับด้านตัวผู้เรียน ด้านตัวครูผู้สอน ด้านวิธีเรียนและปัญหาเกี่ยวกับสื่อที่ใช้ในการเรียนอยู่มากพอสมควร

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาในการเรียน 3 ด้านแตกต่างกัน

2. นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาในการเรียน 3 ด้านแตกต่างกัน

3. นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีปัญหาในการเรียน 3 ด้านแตกต่างกัน

4. นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่มที่มีอาชีพต่างกัน มีปัญหาในการเรียน 3 ด้านแตกต่างกัน

5. นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่มที่มีรายได้ต่างกัน มีปัญหาในการเรียน 3 ด้านแตกต่างกัน

6. นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ที่มีวุฒิการศึกษาเดิมต่างกัน มีปัญหาในการเรียน 3 ด้านแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการดำเนินการศึกษาค้นคว้าของรายงานการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ในจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ลงทะเบียนในภาคเรียนที่ 2/2546 จำนวน 10 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอบางปลาม้า อำเภอสองพี่น้อง อำเภออู่ทอง อำเภอศรีประจันต์ อำเภอสามชูก อำเภอหนองหญ้าไซ อำเภอเดิมบางนางบวช อำเภอด่านช้าง และอำเภอดอนเจดีย์ รวมจำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ทั้งสิ้น 1,997 คน ในที่นี้ถือเป็นประชากรจำนวน 2,000 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยนักศึกษการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2/2546 ของจังหวัดสุพรรณบุรี เอามาร้อยละ 10 ของกลุ่มประชากรข้างต้น ได้กลุ่มตัวอย่าง 200 คน ซึ่งโดยวิธีการสุ่ม แบบหลายขั้นตอน

ขั้นที่ 1. สุ่มอำเภอที่จัดการเรียนแบบพบกลุ่ม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดสุพรรณบุรี จากทั้งหมด 10 อำเภอ มาร้อยละ 50 ได้ 5 อำเภอ ได้แก่อำเภอเมือง อำเภอเดิมบางนางบวช อำเภอด่านช้าง อำเภอบางปลาม้า และอำเภออู่ทอง

ขั้นที่ 2. สุ่มศูนย์การเรียนชุมชนที่จัดการเรียนแบบพบกลุ่ม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จาก 5 อำเภอ ข้างต้น ซึ่งมีศูนย์การเรียนชุมชน 41 แห่ง มาอำเภอละ 1 แห่ง โดยวิธีการจับสลาก ได้ศูนย์การเรียนชุมชน 5 แห่ง ได้แก่ ศูนย์การเรียนวัดหอยโข่ง ศูนย์การเรียนป่าสะแก ศูนย์การเรียนหนองมะค่าโมง ศูนย์การเรียนวัดกลาง และศูนย์การเรียนจรเข้

ขั้นที่ 3 สุ่มตัวอย่างนักศึกษาจากศูนย์การเรียนชุมชน 10 แห่ง โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ง่ายๆละ 80 เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง 200 คน แสดงดังตาราง 1 ต่อไปนี้

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	อำเภอ	จำนวน ประชากร	อำเภอกลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวน ศรช.	ศรช.กลุ่มตัว อย่าง	จำนวน ประชากรของ ศรช.	กลุ่ม ตัวอย่าง
1	อำเภอเมือง	446	อำเภอเมือง	17	ศรช.วัดหอย โข่ง	64	51
2	อำเภอบางปลาม้า	152	อำเภอบาง ปลาม้า	4	ศรช.วัดกลาง	60	48
3	อำเภอสองพี่น้อง	290	-	14	-	-	-
4	อำเภออุทุมพร	267	อำเภออุทุมพร	8	ศรช.จรเข้	52	42
5	อำเภอศรีประจันต์	120	-	5	-	-	-
6	อำเภอสามชูก	112	-	7	-	-	-
7	อำเภอหนองหญ้าไซ	131	-	5	-	-	-
8	อำเภอเดิมบางนางบวช	143	อำเภอเดิมบาง นางบวช	5	ศรช.ป่าสะแก	23	18
9	อำเภอด่านช้าง	176	อำเภอด่านช้าง	7	ศรช.หนอง มะค่าโมง	51	41
10	อำเภอดอนเจดีย์	160	-	5	-	-	-
	รวม	1997	5	77	5	250	200

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้เรียน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ต่อเดือน และวุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยวิธีเรียนพบกลุ่มตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ปัญหาด้านวิธีเรียน ปัญหาด้านสื่อประกอบการเรียน และปัญหาการพบกลุ่ม

ตอนที่ 3 ข้อคำถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวทั้ง 3 ด้าน

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนด้านต่างๆ จะเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดคะแนนออกเป็น 5 ระดับ คือ

เป็นปัญหามากที่สุด	ให้	5	คะแนน
เป็นปัญหามาก	ให้	4	คะแนน
เป็นปัญหาปานกลาง	ให้	3	คะแนน
เป็นปัญหาน้อย	ให้	2	คะแนน
เป็นปัญหาน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือสำหรับการเก็บข้อมูล เพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้ตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพิจารณากำหนดขอบเขตของการวิจัย และขอบเขตของเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้
2. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยวิธีเรียนพบกลุ่ม จากรายงานการติดตามผล จากทฤษฎีต่างๆ เพื่อให้ได้ขอบเขตและเนื้อหาแบบสอบถามชัดเจนและครอบคลุมยิ่งขึ้น
3. ร่างแบบสอบถามโดยยึดแนวทางตามข้อ 1 และ 2 โดยมุ่งรายละเอียดของปัญหาใน 3 ด้าน คือ ปัญหาด้านการเรียน ปัญหาด้านสื่อประกอบการเรียน และปัญหาการพบกลุ่ม
4. นำแบบสอบถามฉบับร่างนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และขอคำแนะนำเพิ่มเติม แก้ไขสำนวนภาษาไทย ตัดข้อความที่ซ้ำซ้อน และจัดหมวดหมู่ข้อคำถามให้เข้าใจง่าย กระชับ และสะดวกสำหรับผู้ตอบ
5. นำแบบสอบถามฉบับแก้ไข เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมส่วนที่บกพร่อง
7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัย ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อนำไปติดต่อขอความร่วมมือ จากผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษา นอกโรงเรียนอำเภอของการวิจัยครั้งนี้
2. ติดต่อศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล โดยแจ้งจุดประสงค์ของผู้ศึกษาให้ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอทราบ พร้อมทั้งระบุช่วงเวลาที่จะไปพบกลุ่มตัวอย่างเพื่อแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง
3. นัดหมายครูศูนย์การเรียนชุมชน ในเรื่องของวันเวลา จะนำแบบสอบถามไปแจก
4. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลกับครุฑที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเอง โดยเก็บครั้งแรกในวันที่ 12 มิถุนายน 2547 ได้แบบสอบถาม 101 ฉบับ และเก็บในวันที่ 27 มิถุนายน 2547 ได้แบบสอบถาม 99 ฉบับ รวมแบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 200 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
5. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้ง 200 ฉบับพบว่าแบบสอบถามสมบูรณ์ทั้งหมด สามารถนำไปวิเคราะห์ได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่รวบรวมได้ทั้งหมด เลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไว้ทำการวิเคราะห์ต่อไป
2. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถาม
3. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาแจกแจงความถี่และนำเสนอเป็นค่าร้อยละ
4. ข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับปัญหาในการเรียนทั้ง 3 ด้าน นำมาหาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีการกำหนดค่าคะแนน 5 ระดับ ดังนี้
 - 4.51 - 5.00 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด
 - 3.51 - 4.50 หมายถึง มีปัญหามาก
 - 2.51 - 3.50 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีปัญหาน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

5. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนทั้ง 3 ด้าน ของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ตามตัวแปรต้นที่ศึกษาทุกตัวแปร การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย ใช้ t -test เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนของ 2 กลุ่ม และ F -test (One – Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนของกลุ่มสามกลุ่มขึ้นไป

6. การศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษา ทำการวิเคราะห์ด้วยการจัดหมวดหมู่และหาค่าความถี่ ทำการวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 73) ได้แก่
 - 1.1 ค่าร้อยละ
 - 1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)
 - 1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน
 - 2.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้ค่าสถิติ t -test (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 100)
 - 2.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป โดยใช้ค่าสถิติ F -test (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 113)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องปัญหาในการเรียน ของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ตามหลักเกณฑ์ และวิธีจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ และอักษรย่อเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อสารความหมายดังนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม (t – distribution)
F	แทน	ค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม (F – distribution)
SS	แทน	ผลบวกของค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานยกกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกของค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานยกกำลังสอง (Mean Square)
df	แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้
ตอนที่ 1 ด้านข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ด้านปัญหาในการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ตามหลักเกณฑ์ และวิธีจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในจังหวัดสุพรรณบุรี

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานที่วางไว้ตามตัวแปรต้น ด้าน เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 4 ด้านข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ใน 3 ด้าน คือด้านวิธีเรียน ด้านสื่อประกอบการเรียน และด้านการพบกลุ่ม

ตอนที่ 1 ด้านข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ตามหลักเกณฑ์ และวิธีจัดการศึกษานอกโรงเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามตัวแปรอิสระ ด้าน เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ต่อเดือนและวุฒิการศึกษา โดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ ปรากฏดังตาราง 2 ต่อไปนี้

ตาราง 2 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายละเอียดข้อมูลส่วนตัว		จำนวน N= 200	ร้อยละ (%)
1. เพศ	ชาย	97	48.50
	หญิง	103	51.50
	รวม	200	100
2. อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	94	47.00
	20 – 30 ปี	61	30.50
	31 ปีขึ้นไป	45	22.50
	รวม	200	100

ตาราง 2 (ต่อ)

รายละเอียดข้อมูลส่วนตัว	จำนวน N= 200	ร้อยละ (%)
3. สถานภาพสมรส		
โสด	140	70.00
สมรส	60	30.00
รวม	200	100
4. อาชีพ		
รับราชการ	15	7.50
ค้าขาย	48	24.00
ทำงานด้านบริการ	27	13.50
ทำงานอิสระ	110	55.00
รวม	200	100
5. รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 3,000 บาท	61	30.50
3,000 – 5,000 บาท	95	47.50
สูงกว่า 5,000 บาท	44	22.00
รวม	200	100
6. วุฒิการศึกษา		
จบการศึกษาในระบบ	68	34.00
จบการศึกษานอกระบบ	132	66.00
รวม	200	100

จากตาราง 2 พบว่านักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 200 คน จำแนกตามเพศเป็นเพศชาย จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 48.50 และเป็นเพศหญิง จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 51.50

ด้านอายุส่วนใหญ่ศึกษามีอายุ ต่ำกว่า 20 ปี มี 94 คน คิดเป็นร้อยละ 47 รองลงมาคืออายุ 20-30 ปี มีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 30.50 และนักศึกษาที่มีอายุ 31 ปีขึ้นไปมีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50

ด้านสถานภาพสมรส นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสโสดมี จำนวน 140 คนคิดเป็นร้อยละ 70.00 และนักศึกษาที่สมรสจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00

ด้านอาชีพ นักศึกษาที่ทำงานอิสระมากที่สุด มีจำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 55.00 รองลงมาค้าขายมีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 นักศึกษาการศึกษาคณะใหญ่ที่ทำงานด้านบริการมี 27 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50 และรับราชการมีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50

ด้านรายได้ต่อเดือน นักศึกษาส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 3,000 – 5,000 บาท มีจำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 47.50 รองลงมาต่ำกว่า 3,000 บาท มีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 30.50 และสูงกว่า 5,000 บาท มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 22.00

ด้านวุฒิการศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษานอกระบบมีจำนวน 132 คน รองลงมา จบการศึกษาในระบบจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00

ตอนที่ 2 ด้านปัญหาในการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ตามหลักเกณฑ์และวิธีจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในจังหวัดสุพรรณบุรี

ปัญหาในการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ตามหลักเกณฑ์และวิธีจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยรวม รายด้านและรายข้อ แสดงตาราง 3 – 6 ดังต่อไปนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาในการเรียนของนักศึกษา การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ตามหลักเกณฑ์และวิธีจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. ด้านวิธีเรียน	2.75	0.74	ปานกลาง
2. ด้านสื่อประกอบการเรียน	2.77	0.81	ปานกลาง
3. ด้านการพบกลุ่ม	2.59	0.85	ปานกลาง
รวม	2.71	0.74	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่าปัญหาในการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน คือด้านที่มีปัญหาสูงสุดคือ ด้านสื่อประกอบการเรียน ($\bar{X} = 2.77$) รองลงมาคือด้านวิธีเรียน ($\bar{X} = 2.75$) ส่วนด้านที่มีปัญหาระดับสุดท้าย คือ ด้านการพบกลุ่ม ($\bar{X} = 2.59$)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาในการเรียนของนักศึกษา
การศึกษานอกโรงเรียน ด้านวิธีเรียน เป็นรายข้อ

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. การเรียนไม่ได้เป็นไปตามความต้องการของนักศึกษา เนื่องจากไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนกับครูผู้ สอน	2.78	1.17	ปานกลาง
2. นักศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการเรียนแบบ พบกลุ่ม	2.70	1.11	ปานกลาง
3. การไม่มาพบกลุ่มตามกำหนดทำให้ไม่เข้าใจในการ เรียนแบบพบกลุ่ม	2.95	1.23	ปานกลาง
4. วิธีการเรียนบางครั้งไม่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษา	2.75	1.18	ปานกลาง
5. การที่ต้องศึกษาด้วยตนเองทำให้นักศึกษาขาด แรงจูง ใจในการเรียน	2.68	1.12	ปานกลาง
6. ในการเรียนแต่ละครั้งนักศึกษามีสื่อการเรียนใช้อย่าง ไม่เพียงพอ	2.80	1.11	ปานกลาง
7. นักศึกษาขาดความพร้อมในการเตรียมตัวในการเรียน แต่ละครั้ง	2.61	1.08	ปานกลาง
8. นักศึกษาไม่สามารถควบคุมตัวเองให้รู้จักแบ่งเวลาใน การทบทวนบทเรียนและทำแบบฝึกหัดได้อย่าง สม่ำเสมอ	2.74	1.05	ปานกลาง
9. นักศึกษาไม่สามารถจัดแบ่งเวลาในการศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเอง	2.68	1.07	ปานกลาง
10. นักศึกษาขาดการเตือนตัวเองให้เอาใจใส่ต่อการเรียน อย่างสม่ำเสมอเป็นประจำ	2.66	1.09	ปานกลาง
11. นักศึกษาไม่เข้าใจเกี่ยวกับวิธีการลงทะเบียนเนื่องจาก ขาดการอธิบายแนะนำชี้แจงก่อนการลงทะเบียน	2.40	1.12	น้อย

ตาราง 4 (ต่อ)

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
12. นักศึกษาขาดความเข้าใจในวิธีการเรียนที่จะต้องศึกษาจากสื่อด้วยตนเอง	2.78	1.12	ปานกลาง
13. นักศึกษาไม่สามารถเข้าใจในเนื้อหาสาระของบทเรียนได้ด้วยตนเอง	2.82	1.14	ปานกลาง
14. นักศึกษามีภาระในการประกอบอาชีพทำให้ไม่มีเวลาในการค้นคว้าในบทเรียน	3.01	1.17	ปานกลาง
15. นักศึกษาขาดผู้ให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาระหว่างการศึกษาด้วยตนเอง	2.82	1.13	ปานกลาง
16. นักศึกษาขาดความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่างๆ	2.88	1.05	ปานกลาง
17. นักศึกษามีปัญหาด้านการทบทวนบทเรียนเพื่อเตรียมสอบแต่ละครั้ง	2.73	1.11	ปานกลาง
18. นักศึกษาขาดการให้คำอธิบายชี้แนะในทันทีทันใดเมื่อพบปัญหาในการเรียน	2.84	1.17	ปานกลาง
19. การที่นักศึกษามีโอกาสพบครูน้อยกว่าการเรียนในระบบโรงเรียน	2.85	1.19	ปานกลาง
20. การที่นักศึกษขาดเพื่อนให้คำปรึกษาหารือระหว่างศึกษาด้วยตนเอง	2.71	1.09	ปานกลาง
รวม	2.75	0.74	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่า นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนมีปัญหาในการเรียนในด้านวิธีเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อที่ว่า นักศึกษามีภาระในการประกอบอาชีพทำให้ไม่มีเวลาในการค้นคว้าในบทเรียน($\bar{X} = 3.05$) รองลงมาคือ ข้อที่ว่า การไม่มาพบกลุ่มตามกำหนดทำให้ไม่เข้าใจในการเรียนแบบพบกลุ่ม ($\bar{X} = 2.95$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ข้อที่ว่านักศึกษาไม่เข้าใจเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการลงทะเบียน เนื่องจากขาดการอธิบายแนะนำชี้แจงก่อนการลงทะเบียน ($\bar{X} = 2.40$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาในการเรียนของนักศึกษา การศึกษานอกโรงเรียนด้านสื่อ ประกอบการเรียน เป็นรายชื่อ

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. สื่อที่ใช้ในการเรียนไม่เหมาะสมทั้งในด้านวัตถุประสงค์ เนื้อหาและกิจกรรม	2.74	1.14	ปานกลาง
2. แบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบการเรียนมีไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา	2.76	1.31	ปานกลาง
3. สื่อประกอบการเรียนเช่น เทปคาสเซตและวีดีโอ ไม่เพียงพอ กับจำนวนนักศึกษา	2.98	1.19	ปานกลาง
4. สื่อการเรียนไม่ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้	2.49	1.12	น้อย
5. สื่อการเรียนที่ใช้ไม่ทันสมัยและไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน	2.75	1.13	ปานกลาง
6. แบบเรียนของการศึกษานอกโรงเรียน(กศน.)มีเนื้อหาสาระสั้นเกินไป	2.77	1.13	ปานกลาง
7. เนื้อหาในสื่อการเรียน สำหรับการเรียนด้วยตนเองอ่านแล้วเข้าใจยากเกินไป	2.77	1.08	ปานกลาง
8. การนำเสนอเนื้อหาของสื่อในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ไม่น่าสนใจ	2.65	1.11	ปานกลาง
9. เนื้อหาวิชาไม่เป็นปัจจุบันไม่สอดคล้องกับสภาพชีวิตไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้	2.62	1.14	ปานกลาง
10. เนื้อหาในแบบเรียนเน้นความจำ และไม่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์	2.76	1.16	ปานกลาง
11. เนื้อหาสาระมีรายละเอียดมาก ขาดภาพประกอบ และขาดการแทรกกิจกรรมประกอบ	2.91	1.17	ปานกลาง
12. เนื้อหาของการเรียนการใช้ศัพท์เทคนิค และศัพท์วิชาการยากเกินไปทำให้ยากต่อการเข้าใจ	2.95	1.19	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
13. ผู้เรียนไม่ได้รับตารางออกอากาศของรายการโทรทัศน์ ETV.	3.05	1.32	ปานกลาง
14. การขาดความต่อเนื่องของเนื้อหารายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศแต่ละครั้ง	2.97	1.19	ปานกลาง
15. เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ ETV. ไม่น่าสนใจ	2.72	1.14	ปานกลาง
16. เนื้อหารายการโทรทัศน์ กับเนื้อหาในบทเรียนไม่สอดคล้องกัน	2.60	1.12	ปานกลาง
17. ความเหมาะสมของช่วงเวลาการออกอากาศของรายการโทรทัศน์ ETV. ยังไม่ดีเท่าที่ควร	2.78	1.19	ปานกลาง
18. ความเหมาะสมของเนื้อหาในบทเรียนกับเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ ETV. ยังไม่ดีเท่าที่ควร	2.77	1.13	ปานกลาง
รวม	2.77	0.81	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่านักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนมีปัญหาในการเรียนในด้านสื่อประกอบการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ว่า ผู้เรียนไม่ได้รับตารางออกอากาศของรายการโทรทัศน์ ETV.

($\bar{X} = 3.05$) รองลงมาคือ ข้อที่ว่า สื่อประกอบการเรียนเช่น เทปคาสเซต และวีดีโอ ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา ($\bar{X} = 2.98$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อที่ว่าสื่อการเรียนไม่ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.49$)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาในการเรียนของนักศึกษาการ
ศึกษานอกโรงเรียน ด้านการพบกลุ่ม เป็นรายข้อ

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
1.ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของการมาพบกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ซึ่งกันและกัน	2.54	1.15	ปานกลาง
2.กิจกรรมการพบกลุ่มขาดการส่งเสริมการพัฒนาตนเอง	2.53	1.06	ปานกลาง
3.กิจกรรมการพบกลุ่มที่ไม่มีการวางแผนที่ดีทำให้การเรียนไม่เป็นไปตามจุดประสงค์ของบทเรียนที่วางไว้	2.71	1.07	ปานกลาง
4.กิจกรรมการพบกลุ่มไม่เสริมสร้างความสัมพันธ์ของการทำงานภายในกลุ่ม.	2.44	1.11	น้อย
5.ลักษณะการจัดกิจกรรมในการพบกลุ่มไม่สอดคล้องกับวัยของนักศึกษา	2.41	1.11	น้อย
6.ในการจัดการพบกลุ่มขาดความสะดวกและความเหมาะสมของสถานที่พบกลุ่ม	2.60	1.12	ปานกลาง
7. การที่ครูศรช.มีบทบาทอย่างมากต่อการแก้ปัญหาต่างๆ จากบทเรียนในการพบกลุ่มมีผลกระทบต่อภาวะการเป็นผู้นำของนักศึกษา	2.75	1.28	ปานกลาง
8. เวลาในการพบกลุ่มไม่เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมที่จัด	2.68	1.11	ปานกลาง
9. สภาพความไม่พร้อมของนักศึกษาจะมีผลต่อการเรียนรู้ของสมาชิกในกิจกรรมการพบกลุ่ม	2.89	1.03	ปานกลาง
10. สถานที่พบกลุ่มมีมลภาวะเช่นเสียงรบกวน ฝุ่น ควัน และกลิ่น	2.62	1.15	ปานกลาง
11. กิจกรรมการพบกลุ่มไม่ส่งเสริมให้เกิดภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี	2.58	1.06	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ปัญหาการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
12. กิจกรรมการพบกลุ่มขาดการส่งเสริมด้านคุณธรรมและ สิ่งแวดล้อม	2.43	1.18	น้อย
รวม	2.59	0.85	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่า นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนมีปัญหาในด้านการพบกลุ่มโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ว่า สภาพความไม่พร้อมของนักศึกษาจะมีผลต่อการเรียนรู้ของสมาชิกในกิจกรรมการพบกลุ่ม ($\bar{X} = 2.89$) รองลงมาคือ ข้อที่ว่า การที่ครูศรช. มีบทบาทอย่างมากต่อการแก้ปัญหาต่าง ๆ จากบทเรียนในการพบกลุ่มมีผลกระทบต่อการเป็นผู้นำของนักศึกษา ($\bar{X} = 2.75$) และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ว่า ลักษณะการจัดกิจกรรมในการพบกลุ่มไม่สอดคล้องกับวัยของนักศึกษา ($\bar{X} = 2.41$)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานที่วางไว้ในแต่ละข้อของการวิจัย

การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นรายด้านคือ ด้านวิธีเรียน ด้านสื่อประกอบการเรียน และด้านการพบกลุ่ม โดยจำแนกตามตัวแปรต้น คือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ต่อเดือน และวุฒิการศึกษา โดยการทดสอบค่า t -test และการทดสอบค่า F -test ปรากฏผลตามรายละเอียดในตาราง 7-12

3.1 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม จำแนกตามเพศมีปัญหาในการเรียน 3 ด้านต่างกัน ผลปรากฏดังตาราง 7 ต่อไปนี้

ตาราง 7 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของ นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนพบกลุ่ม จำแนกตามเพศ โดยรวม และรายด้าน

ปัญหาการเรียน	ชาย (N = 97)		หญิง (N = 103)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านวิธีเรียน	2.83	0.73	2.68	0.74	1.45
2. ด้านสื่อประกอบการเรียน	2.79	0.75	2.76	0.87	0.30
3. ด้านการพบกลุ่ม	2.64	0.83	2.54	0.87	0.80
รวม	2.76	0.72	2.66	0.76	0.90

จากตาราง 7 พบว่า ปัญหาในการเรียนทั้ง 3 ด้านของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ที่มีเพศต่างกัน มีสภาพปัญหาโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการเรียนทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ 1 ที่ตั้งไว้

3.2 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่มที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาในการเรียน 3 ด้านแตกต่างกัน ผลปรากฏดังตาราง 8 ต่อไปนี้

ตาราง 8 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านวิธีเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.24	0.62	1.11
	ภายในกลุ่ม	197	109.52	0.55	
	รวม	199	110.76		
ด้านสื่อประกอบการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.26	1.63	2.48
	ภายในกลุ่ม	197	129.28	0.65	
	รวม	199	132.54		
ด้านการพบกลุ่ม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.49	0.24	0.33
	ภายในกลุ่ม	197	144.32	0.73	
	รวม	199	144.81		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.40	0.70	1.27
	ภายในกลุ่ม	197	109.16	0.55	
	รวม	199	110.56		

จากตาราง 8 พบว่า ปัญหาการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ที่มีอายุต่างกันมีสภาพปัญหาโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีปัญหาการเรียนทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ที่ตั้งไว้

3.3 การทดสอบสมมติฐาน ข้อ 3 ที่ว่านักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ที่มีสถานภาพสมรสมีปัญหาในการเรียน 3 ด้านแตกต่างกัน ผลปรากฏดังตาราง 9 ต่อไปนี้

ตาราง 9 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม จำแนกตามสถานภาพ โดยรวม และรายด้าน

ปัญหาการเรียน	โสด (N=140)		สมรส (N=60)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านวิธีเรียน	2.73	0.70	2.81	0.83	-0.73
ด้านสื่อประกอบการเรียน	2.71	0.79	2.92	0.85	-1.61
ด้านการพบกลุ่ม	2.59	0.78	2.60	0.99	-0.13
รวม	2.68	0.70	2.78	0.84	-0.88

จากตาราง 9 เมื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาในการเรียนทั้ง 3 ด้าน ของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนที่มีสถานภาพต่างกัน พบว่านักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนที่มีสถานภาพต่างกัันมีสภาพปัญหาโดยรวมทุกด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ที่มีสถานภาพต่างกันมีปัญหาการเรียน ทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ 3 ที่ตั้งไว้

3.4 การทดสอบสมมติฐาน ข้อ 4 ที่ว่า นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ที่มีอาชีพต่างกัน มีปัญหาในการเรียน 3 ด้านแตกต่างกัน ผลปรากฏดังตาราง 10 ต่อไปนี้

ตาราง 10 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม จำแนกตามอาชีพ โดยรวม และ รายด้าน

ปัญหาการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านวิธีเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.50	0.83	1.51
	ภายในกลุ่ม	196	108.26	0.55	
	รวม	199	110.76		
ด้านสื่อประกอบการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.40	0.46	0.70
	ภายในกลุ่ม	196	131.14	0.66	
	รวม	199	132.54		
ด้านการพบกลุ่ม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.26	0.42	0.57
	ภายในกลุ่ม	196	143.55	0.73	
	รวม	199	144.82		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.27	0.42	0.76
	ภายในกลุ่ม	196	109.30	0.55	
	รวม	199	110.57		

จากตาราง 10 พบว่าปัญหาการเรียนนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ที่มีอาชีพต่างกัน มีสภาพปัญหาโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ที่มีอาชีพต่างกันมีปัญหาการเรียน ทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ 4 ที่ตั้งไว้

3.2 การทดสอบสมมติฐาน ข้อ 5 ที่ว่า นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีรายได้ต่างกัน มีปัญหาในการเรียน 3 ด้าน แตกต่างกัน ผลปรากฏดังตาราง 11 ต่อไปนี้

ตาราง 11 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยรวม และรายด้าน

ปัญหาการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านวิธีเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.64	1.32	2.40
	ภายในกลุ่ม	197	108.12	0.54	
	รวม	199	110.76		
ด้านสื่อประกอบการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.06	1.03	1.55
	ภายในกลุ่ม	197	130.48	0.66	
	รวม	199	132.54		
ด้านการพบกลุ่ม	ระหว่างกลุ่ม	2	3.98	1.99	2.78
	ภายในกลุ่ม	197	140.84	0.71	
	รวม	199	144.82		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.80	1.40	2.56
	ภายในกลุ่ม	197	107.77	0.54	
	รวม	199	110.57		

จากตาราง 11 พบว่าปัญหาการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ที่มีรายได้ต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ที่มีรายได้ต่างกัน มีปัญหาการเรียน ทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกันแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ 5 ที่ตั้งไว้

3.6 การทดสอบสมมติฐาน ข้อ 6 ที่ว่า นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ที่มีวุฒิการศึกษาเดิมต่างกัน มีปัญหาในการเรียน 3 ด้าน ต่างกัน ผลปรากฏดังตาราง 12 ต่อไปนี้

ตาราง 12 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวม และรายด้าน

ปัญหาการเรียน	จบการศึกษาใน ระบบ (N=68)		จบการศึกษานอก ระบบ (N=132)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านวิธีเรียน	2.63	0.78	2.82	0.71	-1.64
ด้านสื่อประกอบการเรียน	2.66	0.87	2.83	0.78	-1.45
ด้านการพบกลุ่ม	2.53	0.94	2.62	0.80	-0.69
รวม	2.61	0.81	2.76	0.70	-1.34

จากตาราง 12 เมื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาในการเรียนทั้ง 3 ด้านของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน พบว่านักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีปัญหาการเรียน ทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ 6 ที่ตั้งไว้

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของนักศึกษาการศึกษาออกโรงเรียน
สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนพบกลุ่ม ตามหลักเกณฑ์
และวิธีจัดการศึกษาออกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2544 ในจังหวัดสุพรรณบุรี

ในด้านข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนในหลักสูตร นักศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะมาเป็น
จำนวนน้อย ผลปรากฏดังตาราง 13 ต่อไปนี้

ตาราง 13 ข้อเสนอแนะของนักศึกษาการศึกษาออกโรงเรียนเกี่ยวกับการเรียน

ข้อความ	ความถี่
ด้านวิธีเรียน	
1. ควรเน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมคิดร่วมทำ วิเคราะห์ใช้ เทคนิคต่าง ๆ ในการเรียนการสอน	11
2. ควรแนะนำแหล่งค้นคว้าให้มากกว่านี้	8
3. ควรมีการอธิบายบทเรียนให้ชัดเจนละเอียดง่าย	5
4. กระบวนการพบกลุ่มควรมีความเข้มงวดเพื่อให้มีประสิทธิภาพ	5
5. ควรจัดให้มีการทบทวนบทเรียนก่อนสอบ	2
6. ควรมีการแนะนำถึงจุดประสงค์ของการเรียน	2
ด้านสื่อประกอบการเรียน	
1. ควรจัดหาสื่อให้เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน	24
2. ควรปรับเนื้อหาของแบบเรียนให้ตรงกับของอาจารย์ผู้สอน	17
3. จัดหาสื่ออื่น ๆ นอกจากแบบเรียน เช่น VDO , เทป ฯลฯ ช่วยสอน	13
4. ควรปรับข้อสอบให้ตรงกับแบบเรียนที่ใช้สอนอยู่	9
5. ควรให้มีการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีมาช่วยสอนมากๆ	8

ตาราง 13(ต่อ)

ข้อความ	ความถี่
ด้านสื่อประกอบการเรียน(ต่อ)	
5. ควรปรับปรุงด้านสื่อการสอนเนื่องจากสื่อล้าสมัยและไม่มีคุณภาพ	8
7. ควรขยายเนื้อหาของบทเรียนให้มากขึ้นเนื่องจากเนื้อหาของบทเรียนที่ใช้ยู่ล้นเกินไป	3
8. ควรพิจารณาหาหนังสือเรียนชนิดอื่นมาใช้แทนที่มีอยู่ในปัจจุบันเนื่องจากหนังสือเรียนมีราคาแพงเกินไป	3
ด้านการพบกลุ่ม	
1. ควรมีการจัดสรรเวลาในการพบกลุ่มให้เหมาะสม	13
2. ควรมีการจัดการเรียนการสอนนอกสถานที่	8
3. เวลาพบกลุ่มน้อยเกินไปควรเพิ่มระยะเวลาในการพบกลุ่มให้มากขึ้นกว่าเดิม	7
4. ควรปรับปรุงสถานที่พบกลุ่มให้มีความเหมาะสมมากขึ้น	7
5. ควรจัดให้มีวิทยากรภายนอกที่มีความรู้มาสอนเสริมบ้าง	2
6. สถานที่พบกลุ่มไม่มีความสะดวกในการใช้เช่นร้อนอบอ้าวเกินไปควรหาทางปรับปรุงให้ดีขึ้น	2
7. ครูและนักศึกษาควรตรงต่อเวลาในเวลาพบกลุ่มเพื่อจะได้เรียนได้เต็มที่	2

จากตาราง 13 พบว่า นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาด้านวิธีเรียนดังต่อไปนี้

ด้านวิธีเรียน ควรเน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมคิดร่วมทำ วิเคราะห์ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการเรียนการสอน (11) ควรแนะนำแหล่งค้นคว้าให้มากกว่านี้ (8) ควรมีการอธิบายบทเรียนให้ชัดเจนละเอียดเข้าใจง่าย (5) กระบวนการพบกลุ่มควรมีความเข้มงวดเพื่อให้มีประสิทธิภาพ (5) ควรจัดให้มีการทบทวนบทเรียนก่อนสอบ (2) ควรมีการแนะนำถึงจุดประสงค์ของการเรียน (2)

ด้านสื่อประกอบการเรียน ควรจัดหาสื่อให้เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน (24) ควรปรับเนื้อหาของแบบเรียนให้ตรงกับของอาจารย์ผู้สอน (17) จัดหาสื่ออื่น ๆ นอกจากแบบเรียน เช่น VDO, เทป ฯลฯ ช่วยสอน (13) ควรปรับข้อสอบให้ตรงกับแบบเรียนที่ใช้สอนอยู่ (9) ควรให้มีการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีมาช่วยสอนมากๆ (8) ควรปรับปรุงด้านสื่อการสอนเนื่องจากสื่อล้าสมัยและไม่มีคุณภาพ (8) ควรขยายเนื้อหาของบทเรียนให้มากขึ้นเนื่องจากเนื้อหาของบทเรียนที่ใช้อยู่สั้นเกินไป (3) ควรพิจารณาหาหนังสือเรียนชนิดอื่นมาใช้แทนที่มีอยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากหนังสือเรียนมีราคาแพงเกินไป (3)

ด้านการพบกลุ่ม ควรมีการจัดสรรเวลาในการพบกลุ่มให้เหมาะสม (13) ควรมีการจัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ (8) เวลาพบกลุ่มน้อยเกินไปควรเพิ่มระยะเวลาในการพบกลุ่มให้มากขึ้นกว่าเดิม (7) ควรปรับปรุงสถานที่พบกลุ่มให้มีความเหมาะสมมากขึ้น (7) ควรจัดให้มีวิทยากรภายนอกที่มีความรู้มาสอนเสริมบ้าง (2) สถานที่พบกลุ่มไม่มีความสะดวกในการใช้เช่น ร้อนอบอ้าวเกินไปควรหาทางปรับปรุงให้ดีขึ้น (2) ครูและนักศึกษาควรตรงต่อเวลาในเวลาพบกลุ่มเพื่อจะได้เรียนได้เต็มที่ (2)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง" ปัญหาการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนพบกลุ่ม ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในจังหวัดสุพรรณบุรี" รายละเอียดของการวิจัย ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ตามหลักเกณฑ์ และ วิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในจังหวัดสุพรรณบุรี 3 ด้าน คือ ปัญหาด้านวิธีเรียน ปัญหาลือประกอบการเรียน และปัญหาด้านพบกลุ่ม
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ต่อเดือน และวุฒิการศึกษา
3. เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านข้อเสนอแนะของนักศึกษา เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการเรียนด้วยวิธีเรียนแบบพบกลุ่ม

ความสำคัญของการค้นคว้า

1. ผลของการศึกษาค้นคว้าทำให้ทราบปัญหาด้านการเรียน ที่นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนประสบอยู่
2. ผลของการศึกษาค้นคว้าเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอน ในการใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และพัฒนาการเรียนการสอนที่เกิดประโยชน์ต่อตัวนักศึกษายิ่งขึ้น
3. ผลของการศึกษาค้นคว้าเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอน ในการใช้เป็นแนวทางช่วยเหลือแนะแนว แก้ไขปัญหา หรือป้องกันปัญหาให้กับนักศึกษาได้ถูกจุดยิ่งขึ้น

4. ผลของการศึกษาค้นคว้าทำให้ได้แนวทางเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจปัญหาของนักเรียนนอกโรงเรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอันจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาในขอบเขตต่อไปนี้

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ได้แก่ นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ที่ลงทะเบียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ของจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 10 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง, อำเภอบางปลาม้า, อำเภออู่ทอง, อำเภอสองพี่น้อง, อำเภอศรีประจันต์, อำเภอสามชุก, อำเภอเดิมบางนางบวช, อำเภอด่านช้าง และอำเภอหนองหญ้าไซ มีประชากรทั้งหมด 1,997 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ของจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 200 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้เรียน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ต่อเดือน และวุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยวิธีเรียนพบกลุ่มตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ปัญหาด้านวิธีเรียน ปัญหาด้านสื่อประกอบการเรียน และปัญหาการพบกลุ่ม

ตอนที่ 3 ข้อคำถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านทั้ง 3 ด้าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ด้วยตนเอง โดยส่งแบบสอบถามให้กับนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยวิธีเรียนพบกลุ่ม ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจาก ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือ จากผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ติดต่อศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล โดยแจ้งจุดประสงค์ของผู้ศึกษาให้ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอรอบ พร้อมทั้งระบุช่วงเวลาที่จะไปพบกลุ่มตัวอย่างเพื่อแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง
3. นัดหมายครูศูนย์การเรียนชุมชน ในเรื่องของวันเวลา จะนำแบบสอบถามไปแจก
4. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลกับศรช.ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเอง โดยเก็บครั้งแรกในวันที่ 12 มิถุนายน 2547 ได้แบบสอบถาม 101 ฉบับ และเก็บในวันที่ 27 มิถุนายน 2547 ได้แบบสอบถาม 99 ฉบับ รวมแบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 200 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
5. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้ง 200 ฉบับพบว่าแบบสอบถามสมบูรณ์ทั้งหมด สามารถนำไปวิเคราะห์ได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เมื่อผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม และตรวจสอบความสมบูรณ์เรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลมาวิเคราะห์
2. ข้อมูลในตอนต้นที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์โดย แจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ
3. ข้อมูลในตอนต้นที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนของนักศึกษา การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ทั้ง 3 ด้าน ใช้วิธีวิเคราะห์เพื่อหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อและรายด้าน ส่วนเกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคะแนน ระดับปัญหา ผู้วิจัยใช้คุณสมบัติปัญหาการต่อเนื่องของ

คะแนนเป็นแนวทางเทียบผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย โดยกำหนดคะแนนต่ำสุดมีค่าไม่ต่ำกว่า 1.00 และคะแนนสูงสุดมีค่าไม่เกิน 5.00 ซึ่งผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 5 ช่วง

4. ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการเรียน ของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนโดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ และวุฒิการศึกษา โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test)

5. แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดให้กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อเสนอแนะความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ จากคำถามข้อที่มีความถี่มากไปหาข้อที่มีความถี่น้อย

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 200 คน จำแนกตามเพศหญิง 103 คน และเพศชาย 97 คน คิดเป็นร้อยละ 51.50 และ 48.50 ตามลำดับ มีอายุ ต่ำกว่า 20 ปี 94 คน อายุ 20-30 ปี 61 คน และ 31 ปีขึ้นไป 45 คน คิดเป็นร้อยละ 47.00 30.50 และ 22.50 ตามลำดับ มีสถานภาพโสด 140 คน สมรส 60 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 และ 30.00 ตามลำดับ อาชีพทำงานอิสระ 110 คน ค้าขาย 48 คน ทำงานด้านบริการ 27 คน และรับราชการ 15 คน คิดเป็นร้อยละ 55.00 24.00 13.00 และ 7.50 ตามลำดับ รายได้ 3,000 – 5,000 บาท 95 คน ต่ำกว่า 3,000 บาท 61 คน และสูงกว่า 5,000 บาท 44 คน คิดเป็นร้อยละ 47.50 30.50 และ 22.00 ตามลำดับ จบการศึกษานอกระบบ 132 คนและจบการศึกษาในระบบ 68 คน คิดเป็นร้อยละ 66.00 และ 34.00 ตามลำดับ

2. ปัญหาในการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน

นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อการเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน ($\bar{X} = 2.71$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน คือ ด้านสื่อประกอบการเรียน ($\bar{X} = 2.77$) ด้านการพบกลุ่ม ($\bar{X} = 2.75$) ด้านวิธีเรียน ($\bar{X} = 2.75$)

3. นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

4. นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

5. นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีปัญหาการเรียน ทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

6. นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนที่มีอาชีพต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ที่มีอาชีพต่างกันมีปัญหาการเรียน ทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

7. นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนที่มีรายได้ต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนที่มีรายได้ต่างกันมีปัญหาการเรียนทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

8. นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีปัญหาการเรียนทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

9. ข้อเสนอแนะของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ในการแก้ปัญหาการเรียนในด้านต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

ด้านวิธีเรียน ควรเน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมคิดร่วมทำ วิเคราะห์ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการเรียนการสอน ควรแนะนำแหล่งค้นคว้าให้มากกว่านี้ ควรมีการอธิบายบทเรียนให้ชัดเจนละเอียดเข้าใจง่าย กระบวนการพบกลุ่มควรมีความเข้มงวดเพื่อให้มีประสิทธิภาพ ควรจัดให้มีการทบทวนบทเรียนก่อน ควรมีการแนะนำถึงจุดประสงค์ของการเรียน

ด้านสื่อประกอบการเรียนการสอน ควรจัดหาสื่อให้เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน ควรปรับเนื้อหาของแบบเรียนให้ตรงกับของอาจารย์ผู้ จัดหาสื่ออื่น ๆ นอกจากแบบเรียน เช่น VDO. เทป ฯลฯ ช่วยสอน ควรปรับข้อสอบให้ตรงกับแบบเรียนที่ใช้สอนอยู่ ควรให้มีการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีมาช่วยสอนมากๆ ควรปรับปรุงด้านสื่อการสอนเนื่องจากสื่อล้าสมัยและไม่มีคุณภาพ ควรขยายเนื้อหาของบทเรียนให้มากขึ้น เนื่องจากเนื้อหาของบทเรียนที่ใช้อยู่สั้นเกินไป ควรพิจารณาหาหนังสือเรียนชนิดอื่นมาใช้แทนที่มีอยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากหนังสือเรียนมีราคาแพงเกินไป

ด้านการพบกลุ่ม ควรมีการจัดสรรเวลาในการพบกลุ่มให้เหมาะสม ควรมีการจัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ เวลาพบกลุ่มน้อยเกินไปควรเพิ่มระยะเวลาในการพบกลุ่มให้มากขึ้นกว่าเดิม ควรปรับปรุงสถานที่พบกลุ่มให้มีความเหมาะสมมากขึ้น ควรจัดให้มีวิทยากรภายนอกที่มีความรู้มาสอนเสริมบ้าง สถานที่พบกลุ่มไม่มีความสะดวกในการใช้ เช่นร้อนอบอ้าวเกินไปควรหาทางปรับปรุงให้ดีขึ้น ครูและนักศึกษาควรตรงต่อเวลาในเวลาพบกลุ่มเพื่อจะได้เรียนได้เต็มที่

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเรียน ของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยขอนำเสนอประเด็นต่าง ๆ มาอภิปรายผล ดังนี้

1. จากการศึกษาปัญหาในการเรียน ของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$) แสดงว่ายังไม่มีปัญหามากนักที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการเรียนโดยวิธีเรียนแบบพบกลุ่มเป็นการเรียนที่ต้องเรียนด้วยตนเองส่วนหนึ่ง และการมาพบกลุ่มหรือเรียนกับครูผู้สอนส่วนหนึ่ง ซึ่งใช้เวลาในการพบกลุ่มครั้งละ 3 ชั่วโมง ใน 1 สัปดาห์ ดังนั้นวิธีเรียนแบบพบกลุ่ม จึงมีความเหมาะสมกับสภาพของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ที่สามารถจะใช้เวลากับภาระการงาน ภาระครอบครัว และเรียนไปในขณะเดียวกันด้วย ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับแนวคิดของนักการศึกษาผู้ใหญ่หลายท่าน เช่น สุนทร สุนันท์ชัย (2533) ซึ่งได้อธิบายว่า ผู้เรียนที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่ต้องการเรียนด้วยวิธีการที่ยืดหยุ่นเหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของตนเอง ดังนั้น จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการเรียนแบบพบกลุ่มเป็นวิธีที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียนวัยผู้ใหญ่ ส่วนที่ยังมีปัญหากในการเรียนอยู่บ้าง (ปัญหาระดับปานกลาง) อาจเป็นเพราะว่าผู้ใหญ่ไม่สามารถทุ่มเทเวลาให้กับการเรียนอย่างเต็มที่สม่ำเสมอเหมือนเด็กนักเรียนในระบบโรงเรียนประกอบกับความจำ ความสามารถในการเรียนอาจจะลดลง โดยเฉพาะในการศึกษาดำรงจากสื่ออื่นด้วยตนเองอาจจะพบปัญหาอยู่บ้างพอสมควรซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุมาลี สังข์ศรี และคณะ (2535) ซึ่งพบปัญหาการเรียนของนักศึกษาที่เรียนโดยวิธีทางไกลว่าปัญหาหลักคือ มีภาระการงานมากทำให้ไม่มีเวลากับการเรียน รองลงมาคือภาระครอบครัวปัญหาสุขภาพและปัญหาความจำ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังนี้

1.1 ปัญหาด้านวิธีเรียน พบว่านักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน มีปัญหาในด้านวิธีเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหาคะแนนเฉลี่ย

สูงกว่าข้ออื่น ๆ ได้แก่ ข้อที่ว่านักศึกษาภาระในการประกอบอาชีพทำให้ไม่มีเวลาในการค้นคว้าในบทเรียนอาจจะเป็นเพราะภาระหน้าที่การงานหรือภาระครอบครัว ที่ทำให้นักศึกษาไม่สามารถมาพบกลุ่มได้ และเมื่อขาดการพบกลุ่มก็จะทำให้นักศึกษาขาดการเรียนรู้ และไม่เข้าใจในบทเรียนดี ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ บาร์เทล (Bartels, 1985 : 43) ที่ว่าสิ่งจำเป็นของนักศึกษา นอกโรงเรียน คือการมีวินัยในตนเองต่อการเรียนรู้พร้อมทั้งการที่จะต้องควบคุมตนเอง จัดแบ่งเวลาในการเรียนให้เหมาะสม นักศึกษาที่เรียนแบบพบกลุ่ม ซึ่งมีภาระมากย่อมจะหาเวลาและควบคุมตนเองให้ศึกษาได้ลำบาก ทำให้ประสบปัญหาในการเรียนนอกจากนั้นยังพบว่านักศึกษาขาดความระมัดระวังในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียนแบบวิธีพบกลุ่ม นักศึกษาจะต้องศึกษาและค้นคว้าจากสื่อด้วยตนเอง ทำความเข้าใจกับเนื้อหาบทเรียนด้วยตนเองมาก ส่วนนักศึกษาจะต้องหาแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติมจากแบบเรียนให้มีความหลากหลายเพื่อหวังที่จะให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาของบทเรียนมากยิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้ นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนส่วนใหญ่ เป็นนักศึกษาที่มีภาระหน้าที่การงาน และภาระทางครอบครัว เพราะไม่คุ้นเคยกับการที่ต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากหนังสือ จึงเกิดความไม่เข้าใจ และเกิดปัญหาในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อุษา เทียนทอง (2530 : บทคัดย่อ (180)) ซึ่งพบว่าในกิจกรรมการพบกลุ่มนักศึกษาต้องการให้ครูสอนเน้นเฉพาะวิชาการ ช่วยอธิบายทบทวนเนื้อหาบทเรียน ช่วยอธิบายเสริมในวิชาที่ยาก ไม่ชอบไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองทั้งนี้เพราะไม่มีเวลา ไม่ค่อยเข้าใจเนื้อหา

1.2 ปัญหาด้านสื่อประกอบการเรียน พบว่า นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนมีปัญหาในด้านสื่อประกอบการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับปัญหาคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ได้แก่ ผู้เรียนไม่ได้รับตารางออกอากาศของรายการโทรทัศน์ ETV. และ การขาดความต่อเนื่องของเนื้อหารายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศแต่ละครั้ง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะตารางการออกอากาศและช่วงเวลาไม่เหมาะสม ซึ่งมาจากการส่งตารางออกอากาศจากศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาไปยังศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด และศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ค่อนข้างล่าช้า หรืออีกประการหนึ่งตารางการออกอากาศอาจไปถึงศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ แล้วแต่ครูผู้สอน (ครรช.) อาจอยู่ในระดับหมู่บ้านหรือตำบล ยังไม่มีโอกาสที่จะมารับตารางออกอากาศไปแจกผู้เรียน ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับผลการสัมมนาของศูนย์การศึกษาทางไกลไทยคม (2539) เพื่อรวบรวมความคิดเห็นจากผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษาทางไกลทั่วประเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาทางนี้ พบปัญหาว่า

ปัจจุบันมีผู้ใช้บริการสื่อทางไกลไทยคมน้อยมาก เพราะผู้เรียนไม่ได้รับตารางออกอากาศและเวลาออกอากาศไม่ตรงกับเวลาว่างของผู้เรียน

1.3 ปัญหาด้านการพบกลุ่ม จากผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีปัญหาด้านการพบกลุ่มโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการพบกลุ่มเป็นกิจกรรมที่ช่วยผู้เรียนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และเข้าใจในเนื้อหาของบทเรียน เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสมาพบครูผู้สอนเพื่อทบทวนบทเรียน สอบถามปัญหาข้อสงสัยต่างๆ จากการศึกษาด้วยตนเอง การทำแบบฝึกหัด การทำโครงงาน และจากสื่อเพื่อการศึกษาค้นคว้าและ รายการโทรทัศน์ ETV. นอกจากนั้นกิจกรรมการพบกลุ่มยังเป็นการฝึกกระบวนการคิด การแก้ปัญหา การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การพัฒนาคุณภาพชีวิตและกิจกรรมเพื่อพัฒนาสังคม (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2533 : 70 - 71) ฉะนั้นการพบกลุ่มจึงเป็นช่วงเวลาแห่งการเรียนรู้ของนักศึกษาผู้ใหญ่ ซึ่งโดยทั่วไปไม่ค่อยมีเวลาว่างเรียนด้วยตนเองอยู่แล้ว จะมีโอกาสทบทวนสอบถามการเรียนรู้จากครูผู้สอน(ครช.) อย่างเต็มที่และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับปัญหาคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นได้แก่สภาพความไม่พร้อมของนักศึกษา จะมีผลต่อการเรียนรู้ของสมาชิกในกิจกรรมการพบกลุ่มทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาไม่มีเวลาไปพบกลุ่มตามเวลาที่นัดหมายได้ทุกครั้ง จึงเป็นผลทำให้การเรียนรู้ไม่ต่อเนื่อง ขาดความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมล กล้าหาญ(2527) สรุปได้ว่าปัญหาของนักศึกษาที่เรียนโดยวิธีทางไกลได้แก่ ขาดความพร้อมในการเรียน มีเวลาน้อย ควบคุมตนเองไม่ได้ ขาดการติดต่อใกล้ชิดกับผู้สอนทำให้ไม่แน่ใจว่าจะเรียนจบหลักสูตร

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการเรียนรู้ของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ และวุฒิการศึกษา

2.1 เปรียบเทียบปัญหาการเรียนรู้ของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม พบว่านักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนรู้ด้านวิธีเรียน ด้านสื่อประกอบการเรียน และด้านการพบกลุ่ม โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ทั้งเพศหญิง เพศชาย ต่างมีภาระหน้าที่การงาน และภาระครอบครัว เหมือนกัน ดังนั้นปัญหาการเรียนรู้ด้านต่างๆ นักศึกษาเพศหญิงและเพศชาย จึงประสบปัญหาเหมือนกันดังนั้นผลการวิจัยโดยรวมระหว่างเพศหญิงและเพศชาย จึงไม่แตกต่างกัน เมื่อศึกษาจากข้อมูลหรือสภาพทั่วไปของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วจะพบว่าที่นักศึกษาเพศชาย และนักศึกษาเพศหญิง จะมีสภาพคล้ายคลึงกัน คือ

ส่วนใหญ่เป็นผู้มีภาระในหน้าที่ และภาระอื่นๆ คล้ายคลึงกัน ไม่มีเวลาให้กับการเรียนเท่าที่ควรเหมือนกัน เพราะฉะนั้นในการเรียนทั้งโดยภาพรวมหรือรายด้าน เช่นด้านวิธีเรียน ด้านสื่อประกอบการเรียน และด้านการพบกลุ่ม จึงน่าจะมีปัญหาที่คล้ายคลึงกันหรือไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนักศึกษาลายท่าน เช่น วิชัย จันทระเกษม (2538) และ ศิวาภรณ์ เรือศรีจันทร์ (2538) ต่างทำการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการประกอบกิจกรรมพบกลุ่มไม่แตกต่างกัน

2.2 เปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาการเรียนทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกันเช่นกัน การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่า นักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในวัยใกล้เคียงกัน จึงทำให้นักศึกษาสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนๆ ได้ มีความสนใจในการเรียนรู้ มุ่งมั่นที่จะเรียนรู้เพื่อช่วยให้ตนเองดำรงชีวิต และปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง จึงไม่มีอุปสรรคในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับนักการศึกษาอย่างมีระบบถึงความสามารถในการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ของธอร์นไดค์ ได้แสดงให้เห็นว่าผู้ใหญ่สามารถเรียนได้และเขาวินิจฉัยว่าก็ไม่ลดลงตามอายุมากนัก (สุนทร โคตรบรรเทา. 2530 : 122)

2.3 เปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีปัญหาการเรียนทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกัน การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าในการเรียนแบบพบกลุ่มนั้นนักศึกษาต้องประกอบกิจกรรมทุกอย่างเหมือนกัน ไม่ว่าจะเป็นนักศึกษาที่โสดหรือนักศึกษาที่สมรสแล้ว ซึ่งกิจกรรมต่างๆ ประกอบด้วยการศึกษาจากเอกสารตำราด้วยตนเองทั้งจากสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อทางไกล (รายการวิทยุ และโทรทัศน์ ฯลฯ) ประกอบการศึกษาจากตำราและการมาพบกลุ่มเพื่อเรียนจากครูศูนย์การเรียนชุมชน (ศรช.) ตามวันและเวลาที่กำหนด

ซึ่งจากการศึกษาข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษากการศึกษานอกโรงเรียนที่เป็นโสดและสมรสแล้วพบว่านักศึกษาทั้งสองกลุ่ม ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอิสระ ลักษณะของงานจึงมีเวลาที่ไม่แน่นอน ดังนั้นนักศึกษาจึงไม่มีเวลาให้กับการเรียนและการไปพบกลุ่มตามที่นัดหมายมากนัก และพบว่านักศึกษากการศึกษานอกโรงเรียนทั้งที่เป็นโสด และนักศึกษาที่สมรสแล้วมีปัญหาการเรียนไม่แตกต่างกันดังเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของวิชัย จันทระเกษม

(2538: บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม พบว่า นักศึกษาที่มีสภาพสมรรถต่างกัน มีความเห็นต่อปัญหาในการประกอบกิจกรรมการพบกลุ่มไม่แตกต่างกัน

2.4 เปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัญหาโดยรวมนั้นประกอบด้วยทั้งปัญหาด้านวิธีเรียน ปัญหาด้านสื่อประกอบการเรียน และปัญหาด้านการพบกลุ่ม ซึ่งปัญหาการเรียนโดยวิธีเรียนแบบพบกลุ่มนี้นักศึกษาจะต้องพึ่งพาตนเอง อ่านหนังสือด้วยตนเอง ต้องควบคุมตนเอง ไม่มีครูคอยติดตามอยู่เสมอย่อมจะควบคุมตนเองให้อยู่ในวินัย ให้ตั้งใจในการศึกษายากพอๆกันทำให้มีปัญหามาไม่แตกต่างกัน

2.5 เปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษาไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเรียน อีกทั้งการมาพบกลุ่มไม่ต้องใส่ชุดนักศึกษาเหมือนในระบบโรงเรียน จึงทำให้นักศึกษาประหยัดรายจ่าย ฉะนั้นไม่ว่านักศึกษามีรายได้สูงหรือมีรายได้ต่ำ แต่เมื่อลงทะเบียนเรียนกับการศึกษานอกโรงเรียนแล้วไม่จำเป็นต้องใช้งบประมาณมาก จึงทำให้นักศึกษาการไม่มีปัญหาในการเรียน

2.6 เปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษาที่ขาดโอกาส และพลาดโอกาสจากในระบบโรงเรียน และต้องการที่จะศึกษาเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาความรู้ ความสามารถเพิ่มเติม ฝึกทักษะ ความชำนาญ เป็นการพัฒนาคูณภาพชีวิตให้มีความมั่นคง ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การเรียนรู้ของนักศึกษาทั้งสองกลุ่มนี้จึงเป็นการเรียนรู้ที่เต็มใจ มีส่วนร่วมและทำกิจกรรมต่างๆได้เป็นอย่างดีเหมือนกัน ทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้จากการปฏิสัมพันธ์กันโดยมีการถ่ายทอด และแลกเปลี่ยนความรู้ วัฒนธรรม อารมณ์ และสังคมร่วมกัน เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ช่วยเหลือเกื้อกูลกันเป็นการปลูกฝังคุณธรรมที่งดงาม ทำให้เกิดการพัฒนาทันทั้งทางสังคม และพัฒนาการทำงานที่ดีด้วยก็เป็นได้

(คณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. 2543: 32)

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม แยกเป็นรายด้าน ดังนี้

3.1 ด้านวิธีเรียน พบว่า ข้อเสนอแนะอันดับแรกคือควรเน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมคิดร่วมทำ วิเคราะห์ และใช้เทคนิคต่างๆในการเรียนการสอน รองลงมาคือควรแนะนำแหล่งค้นคว้าให้มากกว่านี้ การที่ผลปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (ศรช.) บางคนไม่มีวุฒิทางการศึกษาโดยตรง จึงไม่มีประสบการณ์ในด้านการจัดการเรียนการสอน จึงไม่สนใจให้นักศึกษานใจ หรือกระตือรือร้นในการเรียนทำให้นักศึกษาเกิดความต้องการในส่วนนี้

3.2 ด้านสื่อประกอบการเรียน พบว่าข้อเสนอแนะอันดับแรกคือควรจัดหาสื่อให้เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน รองลงมาคือเนื้อหาของแบบเรียนไม่ตรงกับอาจารย์ผู้สอน การที่ผลปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดซื้อ จัดหาตำราไม่ทันการเปิดภาคเรียนและผลิตตำราไม่เพียงพอกับผู้เรียน หรืออาจเป็นเพราะขาดงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมล กล้าหาญ (2527) เกี่ยวกับการศึกษาในระบบทางไกลของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช ข้อค้นพบในส่วนของเอกสาร พบว่านักศึกษาได้รับเอกสารล่าช้า การที่ตำราเรียนส่งถึงผู้เรียนล่าช้าและผลิตไม่เพียงพออาจเป็นเพราะหน่วยผลิตของกรมการศึกษานอกโรงเรียนซึ่งอยู่ในส่วนกลาง เมื่อผลิตเสร็จจึงจัดส่งไปยังผู้เรียนในจังหวัดต่างๆทั่วประเทศ การผลิตเอกสารเป็นจำนวนมากอาจต้องใช้เวลาและนอกจากนั้นการจัดส่งไปยังท้องถิ่นต่างๆย่อมต้องใช้เวลา จึงทำให้เอกสารดังกล่าวถึงผู้เรียนช้า ส่วนการที่เอกสารไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนนั้นอาจเป็นเพราะผู้เรียนในแต่ละจังหวัดมีจำนวนเพิ่มขึ้น จึงยากที่หน่วยงานในส่วนกลางซึ่งเป็นผู้ผลิตตำราจะคาดเดาจำนวนที่แน่นอนได้ จึงทำให้สื่อไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนดังกล่าว ส่วนปัญหาของแบบเรียนไม่ตรงกับอาจารย์ผู้สอนอาจเป็นเพราะแบบเรียน(กศน.)มีสำนักพิมพ์ที่หลากหลาย ซึ่งแต่ละสำนักพิมพ์ก็จะมีเนื้อหาแตกต่างกันไปแต่โดยรวมจะคล้ายคลึงกันเมื่อนักศึกษาพบกลุ่มก็จะพบปัญหาสื่อไม่ตรงกับอาจารย์ผู้สอนเพราะใช้สื่อคนละสำนักพิมพ์ หรืออีกกรณีคือ ครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน(ศรช.) ไม่ได้จัดทำแผนในการสอนให้สอดคล้องกับตำราที่ใช้อยู่ จึงทำให้นักศึกษาประสบปัญหาแบบเรียนไม่ตรงกับอาจารย์ผู้สอน

3.3 ด้านการพบกลุ่มพบว่าข้อเสนอแนะอันดับแรกคือควรจัดสรรเวลาในการพบกลุ่มให้เหมาะสมรองลงมาคือ ควรมีการจัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ การที่ผลปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษามีภาระหน้าที่การงานและครอบครัว ไม่ค่อยมีเวลาในการศึกษาด้วยตนเอง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มุ่งจัดกิจกรรม และสร้างบรรยากาศที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิต การเรียนการสอนไม่จำเป็นต้อง

จำกัดตัวอยู่ในพื้นที่ห้องสี่เหลี่ยมในอาคารที่เรียนเสมอไป เพราะจะเป็นการทำให้ผู้เรียนรู้สึกเครียดกับบรรยากาศ อยากมีโอกาสดำผัสสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมนอกห้องเรียน วัสดุธรรมชาติให้มากซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนจะได้เคลื่อนไหวอย่างสนุกสนาน และเรียนรู้ไปพร้อมกันซึ่งทำให้นักศึกษาต้องการในสวนนี้ก็เป็นได้ (คณะกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้. 2543 : 32)

ข้อเสนอแนะข้อเสนอแนะด้านการปฏิบัติ

1. ครูผู้สอนควรจัดให้มีการให้ความรู้ แนะนำปรึกษาแก่ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับเรื่องวิธีเรียน สื่อประกอบการเรียน และการพบกลุ่ม
2. ควรจัดให้มีการสอนเสริมในบางรายวิชาที่นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนมีปัญหาในการศึกษด้วยตนเอง เช่นวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ เป็นต้น
3. ส่วนกลาง(สำนักบริหารการศึกษานอกโรงเรียน) ควรจัดส่งตำรา เอกสาร ตารางออกอากาศของรายการสื่อทางไกล (วิทยุ โทรทัศน์ฯ) ให้นักศึกษาทันก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อเป็นการให้นักศึกษาได้เตรียมตัวก่อนการเรียนจริง
4. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบ และกระตุ้นให้นักศึกษาติดตามและใช้สื่อทางไกล (วิทยุ โทรทัศน์ฯ)
5. ควรมีการปรับปรุงเวลาออกอากาศให้ตรงกับช่วงเวลาที่ผู้เรียน สามารถใช้บริการได้ เช่น หลังเลิกงาน เป็นต้น
6. ในการพบกลุ่มแต่ละครั้งครูศูนย์การเรียนชุมชน (การสรุป เนื้อหา ในวิชาหลักๆ แก่ผู้เรียนมากกว่ากิจกรรมอื่นๆครช.) ควรให้ความสำคัญกับการอธิบาย
7. ควรจัดให้มีการอบรมครูศูนย์การเรียนชุมชน(ครช.) อย่างต่อเนื่องในด้านการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม ด้านการสอนเสริมและในด้านเทคนิคการสอน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาเรื่องเดียวกันนี้ในจังหวัดอื่นๆเพื่อนำผลมาเปรียบเทียบกับผลการวิจัยครั้งนี้
2. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเรื่องเดียวกันนี้ โดยมีการปรับเปลี่ยนวิธีการวิจัยให้ครอบคลุมมากกว่าการวิจัยในปัจจุบัน โดยการเพิ่มกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้น และกลุ่มตัวอย่างในรูปแบบอื่นๆ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ตรงกับกลุ่มตัวอย่างจริงมากกว่าการวิจัยในครั้งนี้
3. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อเป็นการขยาย

ขอบข่ายของการวิจัยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

4. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเจาะลึกในปัญหาการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน วิธีเรียนแบบพบกลุ่มในด้านที่มีความเหมาะสมเช่นด้านวิธีการเรียนเป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนสามารถมาปรับแก้ปัญหาได้

5. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาปัญหาการสอนของครูผู้สอน นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม เพื่อดูว่าครูมีปัญหาด้านใด และนำมาประกอบการแก้ปัญหการเรียนของนักเรียนต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล กล้าหาญ. (2527). การศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, อัดสำเนา.
- การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. (2533). คู่มือการดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 กรมการศึกษานอกโรงเรียนกระทรวง
ศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : อักษรไทย.
- (2538). หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
พุทธศักราช 2530. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- (2546). คู่มือการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการศึกษา
นอกระบบ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : องค์การ
รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- (2546). คู่มือการอบรมบุคลากรผู้ใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบ. กรุงเทพฯ :
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- (2546). หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกระบบ ตามหลักสูตรการ
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : องค์การการค้าครูสภา.
- (2547). คู่มือการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการศึกษานอกระบบ
เรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่ง
สินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สถิตินักศึกษา.(ออนไลน์). แหล่งที่มา http://student.nfe.go.th/ksn_dev/index.php.
วันที่สืบค้น 25 กุมภาพันธ์ 2547.
- เกียรติวรรณ อมาตยกุล . (2526). ปรัชญาการศึกษานอกระบบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ในเต็ดโปร
ดั๊กชั่น.
- แก้วใจ นิราช. (2542). การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่ หลักสูตรการศึกษาน
นอกระบบระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ในเขตภาค
ตะวันออก. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้. (2543). การปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด.

- กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- คนารัตน์ จงพิพัฒน์วณิชย์. (2540). **ความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดกาญจนบุรี.** กรุงเทพฯ : ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- ชโรทัย ปัญติ. (2540). **ปัญหาในการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่วัยกลางคนและสูงอายุในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล จังหวัดกำแพงเพชร.** ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- เชียรศรี วิวิธสิริ. (2530). **การศึกษานอกโรงเรียน และการศึกษานอกระบบโรงเรียน : เทคโนโลยีทางการศึกษา.** กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ และการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เชียรศรี วิวิธสิริ. (2534). **จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่.** กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- นวพร ธนวัฒน์. (2536). **ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นในคณะวิชาคหกรรมวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร.** ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- ประคอง กรรณสูตร. (2528). **สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรา สังข์ศรี. (2540). **การศึกษาปัญหาในการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาโดยวิธีเรียนทางไกลของนักศึกษาผู้ใหญ่ในเขตอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออก.** ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- โมฮัมมัด อับดุลกาเดร์. (มปป.). **จิตวิทยาและเทคนิคการเรียนนักศึกษานอกระบบโรงเรียน,** กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4.** กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วิจิตร ศรีสอาน. (2523). **พื้นฐานการศึกษา.** กรุงเทพฯ : อัมรินทร์การพิมพ์.
- วิชัย จันทระเกษม. (2538). **รูปแบบการจัดกิจกรรมพบกลุ่มที่พึงพอใจของนักศึกษาระดับมัธยม**

- ศึกษาดอนตัน ในจังหวัดอุบลราชธานี. อุบลราชธานี : ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน
อำเภอวารินชำราบ, อุดลำนเา.
- วิรุพหิ์ นิลโมจน. (2530). บทบาทและงานของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับวิชาชีพ. ม.ป.ท.
- ศิริวารณ รือศรีจันทร. (2538). ความคิดเห็นของนักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาที่มีต่อกิจ
กรรมพบกลุ่มในจังหวัดกำแพงเพชร. กำแพงเพชร : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
กำแพงเพชร, อุดลำนเา.
- ศูนย์การศึกษาทางไกลไทยคม, กรมการศึกษานอกโรงเรียน. สรุปการสัมมนาเพื่อพัฒนาแนวทาง
การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ระหว่างวันที่ 4-6 สิงหาคม 2539 ณ
โรงแรมรอยัล การ์เดนริสอร์ท เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี. กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษา
ทางไกลไทยคม, 2539. อุดลำนเา.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่ม
เติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : พรึกหวานกราฟฟิค.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2523). การศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ : อักษรสยามการพิมพ์.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2530). การศึกษาผู้ใหญ่:พื้นฐานการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ:คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2538). จิตวิทยาการเรียนรู้อยู่ผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : โอเดียนสไตร์.
- อนุ อนุศาสนนันท์. (2537). การศึกษาปัญหาของนักศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ ระดับมัธยม
ศึกษาดอนตัน ประเภทชั้นเรียน ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาค
ตะวันออก. ปริญญาโท ก.ศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. อุดลำนเา.
- อุษา เทียนทอง. (2530). ลักษณะการจัดกิจกรรมพบกลุ่มการศึกษผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับ
ที่ 3-4 ทางวิทยและไปรษณีย์ ในเขตภาคกลาง. ปริญญาโท ก.ศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อุดลำนเา.
- Bartels, John. (1985). " Study Experiences of Graduates and Dropouts at the Fern
Universitat, " Bulletin of International Council for Distance Education. Vol.7.
January .
- Beder, Harold W. and Gordon G. Darkenwald. (1982) " Differences Between Teaching
Adults And Pre- Adults : Some Proposition and Finding, " Adult Education A

- Journal of Research and Theory. 32 : 142 ; Summer .
- Garrison ,Karl C. Albert. J. Kingston and Arthur S. Me Donald. (1964). **Educational Psychology**. Vakils Feffer and Simons Private Ltd.
- Houle, Cyril O . **The Inquiring Mind**. Madison: University of Wisconsin Press, 1961.
- Pascal, C.E. (1971)" Instructional Options , Option Prefesences and Course Outcomes, **The Albesta Journal of Education Resarch** . 17: 1 – 11 .
- Price, Iris. (1985). " The Student Perspective of Distance Education , " **Bulletin of International Council for Distance Education**, Vol.7. January .
- Purvis , June. (1980). " Some Problem of Teaching and Learning Within the Open University," **Education Research**. 21(3) : 163 – 175 ; July.
- Skinner , B.F. (1968). **The Technology of Teaching**. New York : Meredith Publishing Company.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

สำเนาหนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

ที่ ๕ ๕519.10.05 /

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

มิถุนายน 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

เรียน นายสัจด์ ประดิษฐ์สุวรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางนิตยา แก้วกำพล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำงานวิจัย เรื่องปัญหาในการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนพบกลุ่ม ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ใน จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญแข ประจวบปัจฉนิก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขอเรียนเชิญ ท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านนี้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือซึ่งเป็นแบบสอบถามเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เลาวนีย์ เลวลย์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5577

ที่ ศธ 0519.10.05 /

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

มิถุนายน .. 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบถาม

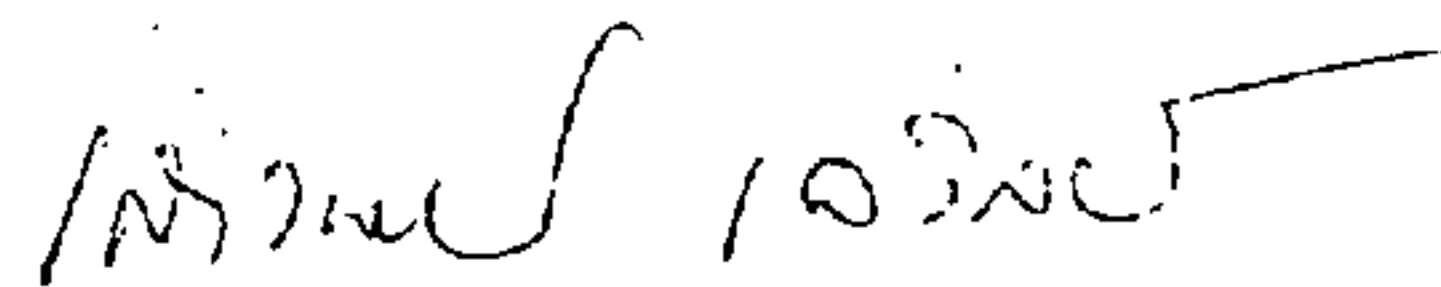
เรียน นางสาวศิริ ศรีพุดตาล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางนิตยา แก้วกำพล นิสิตรดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำงานวิจัย เรื่องปัญหาในการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนพบกลุ่ม ตามหลักเกณฑ์และวิธีจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ใน จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญแข ประจณปัจจนิก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขอเรียนเชิญ ท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านนี้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือซึ่งเป็นแบบสอบถามเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5577

พ. ศธ 0519.10.05 /

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

มิถุนายน 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

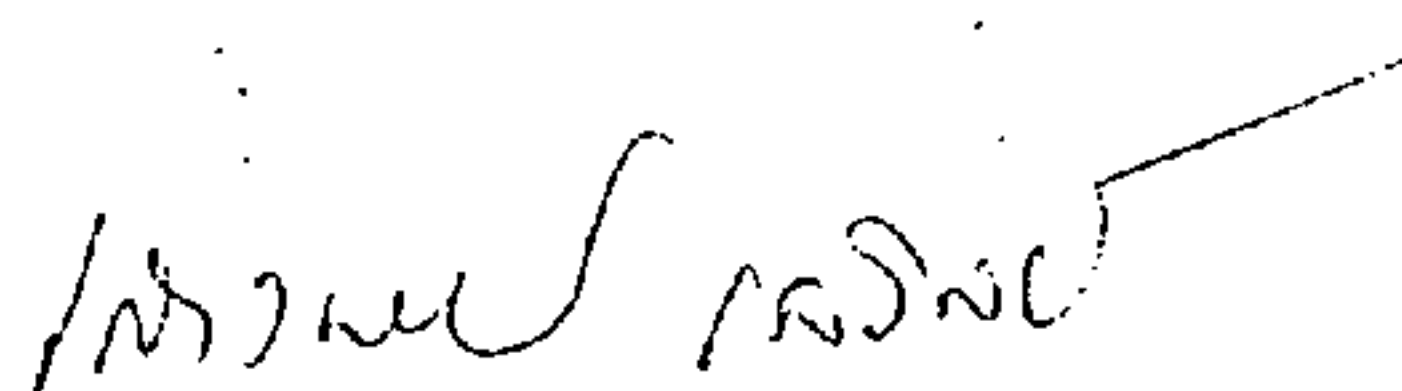
เรียน นางอนงค์ลักษณ์ บุราพรนุสรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางนิตยา แก้วกำพล นิลิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำงานวิจัย เรื่องปัญหาในการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนพบกลุ่ม ตามหลักเกณฑ์และวิธีจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ใน จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญแข ประจวบปัจฉิม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขอเรียนเชิญ ท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านนี้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือซึ่งเป็นแบบสอบถามเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5577

แบบประเมินเครื่องมือวิจัย

ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เรื่อง ปัญหาในการเรียนของนักศึกษาการศึกษา
นอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนแบบพบกลุ่ม ตามหลักเกณฑ์และวิธีการศึกษา
นอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้
พิจารณาเห็นว่าคำถามในข้อที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 1 คำถามในข้อ
ที่ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง -1 และข้อที่ไม่แน่ใจว่าตรงหรือไม่ ได้ทำ
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 0 และผู้วิจัยได้นำมาแสดงความสอดคล้อง ดังตารางต่อไปนี้

ข้อ	ข้อความ	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย (%)	สรุปผล
		ผอ.สจัด	ผอ.สิริ	อ.อนงค์ ลักษณ์		
1	<u>ด้านวิธีเรียน</u> การเรียนไม่ได้เป็นไปตามความต้องการของนักศึกษา เนื่องจากไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนกับ ครูผู้สอน	1	1	1	100	ใช้ได้
2	นักศึกษาคาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการเรียนแบบพบ กลุ่ม	1	1	1	100	ใช้ได้
3	การไม่มาพบกลุ่มตามที่กำหนดทำให้ไม่เข้าใจในการเรียนแบบพบกลุ่ม	1	1	1	100	ใช้ได้
4	วิธีการเรียนบางครั้งไม่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษา	1	1	1	100	ใช้ได้
5	การที่ต้องศึกษาด้วยตนเองทำให้นักศึกษาคาด แรงจูงใจ ในการเรียน	1	1	1	100	ใช้ได้
6	ในการเรียนแต่ละครั้งนักศึกษามีสื่อการเรียนใช้อย่างไม่ เพียงพอ	1	1	1	100	ใช้ได้
7	นักศึกษาคาดความพร้อมในการเตรียมตัวในการเรียนแต่ ละครั้ง	1	1	1	100	ใช้ได้
8	นักศึกษาไม่สามารถควบคุมตัวเองให้รู้จักแบ่งเวลาใน การทบทวนบทเรียนและทำแบบฝึกหัดได้อย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	100	ใช้ได้
9	นักศึกษาไม่สามารถจัดแบ่งเวลาในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	1	1	1	100	ใช้ได้
10	นักศึกษาคาดการเตือนตัวเองให้เอาใจใส่ต่อการเรียน อย่างสม่ำเสมอเป็นประจำ	1	1	1	100	ใช้ได้
11	นักศึกษาไม่เข้าใจเกี่ยวกับวิธีการลงทะเบียนเนื่องจาก ขาดการอธิบายแนะนำชี้แจงก่อนการลงทะเบียน	1	1	1	100	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	สรุปผล
		ผอ.สจัด	ผอ.สิริ	อ.อนงค์ ลักษม์		
12	นักศึกษาขาดความเข้าใจในวิธีการเรียนที่จะต้องศึกษาจากสื่อด้วยตนเอง	1	1	1	100	ใช้ได้
13	นักศึกษาไม่สามารถเข้าใจในเนื้อหาของบทเรียนได้ด้วยตนเอง	1	1	1	100	ใช้ได้
14	นักศึกษามีภาระในการประกอบอาชีพทำให้ไม่มีเวลาในการค้นคว้าในบทเรียน	1	1	1	100	ใช้ได้
15	นักศึกษาขาดผู้ให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาระหว่างการศึกษาดด้วยตนเอง	1	1	1	100	ใช้ได้
16	นักศึกษาขาดความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่างๆ	1	1	1	100	ใช้ได้
17	นักศึกษามีปัญหาต่อการพบทบทวนบทเรียนเพื่อเตรียมสอบแต่ละครั้ง	1	1	1	100	ใช้ได้
18	นักศึกษาขาดการให้คำอธิบายชี้แนะในทันทีทันใดเมื่อพบปัญหาในการเรียน	1	1	1	100	ใช้ได้
19	การที่นักศึกษามีโอกาสพบครูน้อยกว่าการเรียนในระบบโรงเรียน	1	1	1	100	ใช้ได้
20	การที่นักศึกษาขาดเพื่อนให้คำปรึกษาหรือระหว่างศึกษาดด้วยตนเอง	1	1	1	100	ใช้ได้
21	<u>ด้านสื่อประกอบการเรียน</u> สื่อที่ใช้ในการเรียนไม่เหมาะสมทั้งในด้านวัตถุประสงค์เนื้อหาและกิจกรรม	1	1	1	100	ใช้ได้
22	แบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบการเรียนมีไม่เพียงพอ กับความต้องการของนักศึกษา	1	1	1	100	ใช้ได้
23	สื่อประกอบการเรียนเช่น เทปคาสเซตและวีดีโอ ไม่เพียงพอ กับจำนวนนักศึกษา	1	1	1	100	ใช้ได้
24	สื่อการเรียนไม่ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	100	ใช้ได้
25	สื่อการเรียนที่ใช้ไม่ทันสมัยและไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน	1	1	1	100	ใช้ได้
26	แบบเรียนของการศึกษานอกโรงเรียน(กศน.)มีเนื้อหาสาระสั้นเกินไป	1	1	1	100	ใช้ได้
27	เนื้อหาในสื่อการเรียน สำหรับการเรียนด้วยตนเองอ่านแล้วเข้าใจยากเกินไป	1	1	1	100	ใช้ได้
28	การนำเสนอเนื้อหาของสื่อในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ไม่น่าสนใจ	1	1	1	100	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	สรุปผล
		ผอ.สจัด	ผอ.สิริ	อ.อนงค์ ลักษณ์		
29	เนื้อหาวิชาไม่เป็นปัจจุบันไม่สอดคล้องกับสภาพชีวิต ไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้	1	1	1	100	ใช้ได้
30	เนื้อหาในแบบเรียนเน้นความจำ และไม่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์	1	1	1	100	ใช้ได้
31	เนื้อหาสาระมีรายละเอียดมาก ขาดภาพประกอบ และขาดการแทรกกิจกรรมประกอบ	1	1	1	100	ใช้ได้
32	เนื้อหาของการเรียนการใช้ศัพท์เทคนิคและศัพท์วิชาการยากเกินไป ทำให้ยากต่อการเข้าใจ	1	1	1	100	ใช้ได้
33	ผู้เรียนไม่ได้รับตารางออกอากาศของรายการโทรทัศน์ ETV.	1	1	1	100	ใช้ได้
34	การขาดความต่อเนื่องของเนื้อหารายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศแต่ละครั้ง	1	1	1	100	ใช้ได้
35	เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ ETV. ไม่น่าสนใจ	1	1	1	100	ใช้ได้
36	เนื้อหารายการโทรทัศน์ กับเนื้อหาในบทเรียนไม่สอดคล้องกัน	1	1	1	100	ใช้ได้
37	ความเหมาะสมของช่วงเวลาการออกอากาศของรายการโทรทัศน์ETV. ยังไม่ดีเท่าที่ควร	1	1	1	100	ใช้ได้
38	ความเหมาะสมของเนื้อหาในบทเรียนกับเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ ETV. ยังไม่ดีเท่าที่ควร	1	1	1	100	ใช้ได้
39	ด้านการพบกลุ่ม ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของการมาพบกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ซึ่งกันและกัน	1	1	1	100	ใช้ได้
40	กิจกรรมการพบกลุ่มขาดการส่งเสริมการพัฒนาตนเอง	1	1	1	100	ใช้ได้
41	กิจกรรมการพบกลุ่มที่ไม่มีการวางแผนที่ดีทำให้การเรียนไม่เป็นไปตามจุดประสงค์ของบทเรียนที่วางไว้	1	1	1	100	ใช้ได้
42	กิจกรรมการพบกลุ่มไม่เสริมสร้างความสัมพันธ์ของการทำงานภายในกลุ่ม	1	1	1	100	ใช้ได้
43	ลักษณะการจัดกิจกรรมในการพบกลุ่มไม่สอดคล้องกับวัยของนักศึกษา	1	1	1	100	ใช้ได้
44	ในการจัดการพบกลุ่มขาดความสะดวกและความเหมาะสมของสถานที่พบกลุ่ม	1	1	1	100	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	สรุปผล
		ผอ.สงัด	ผอ.สิริ	อ.อนงค์ ลักษม์		
45	การที่ครูศรช.มีบทบาทอย่างมากต่อการแก้ปัญหาต่างๆ จากบทเรียนในการพบกลุ่มมีผลกระทบต่อภาวะการเป็นผู้นำของนักศึกษา	1	1	1	100	ใช้ได้
46	เวลาในการพบกลุ่มไม่เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมที่จัด	1	1	1	100	ใช้ได้
47	สภาพความไม่พร้อมของนักศึกษาจะมีผลต่อการเรียนรู้ของสมาชิกในกิจกรรมการพบกลุ่ม	1	1	1	100	ใช้ได้
48	สถานที่พบกลุ่มมีลักษณะเสี่ยงรบกวนผู้คนและกลิ่น	1	1	1	100	ใช้ได้
49	กิจกรรมการพบกลุ่มไม่ส่งเสริมให้เกิดภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี	1	1	1	100	ใช้ได้
50	กิจกรรมการพบกลุ่มขาดการส่งเสริมด้านคุณธรรมและสิ่งแวดล้อม	1	1	1	100	ใช้ได้

ภาคผนวก ข
สำเนาหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัย

ที่ ศธ 0519.10.05 /

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

มิถุนายน 2547

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมืองสุพรรณบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 51 ชุด

เนื่องด้วย นางนิตยา แก้วกำพล นิสิตรระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำงานวิจัย เรื่องปัญหาในการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนพบกลุ่ม ตามหลักเกณฑ์และวิธีจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ใน จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญแข ประจวบปัจฉิม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน โดยขออนุญาตให้นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการเรียน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้นางนิตยา แก้วกำพล ได้เก็บข้อมูลดังกล่าวในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เตวณีย์ เลวัลย์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5577

ที่ ศธ 0519.10.05 /

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

มิถุนายน 2547

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

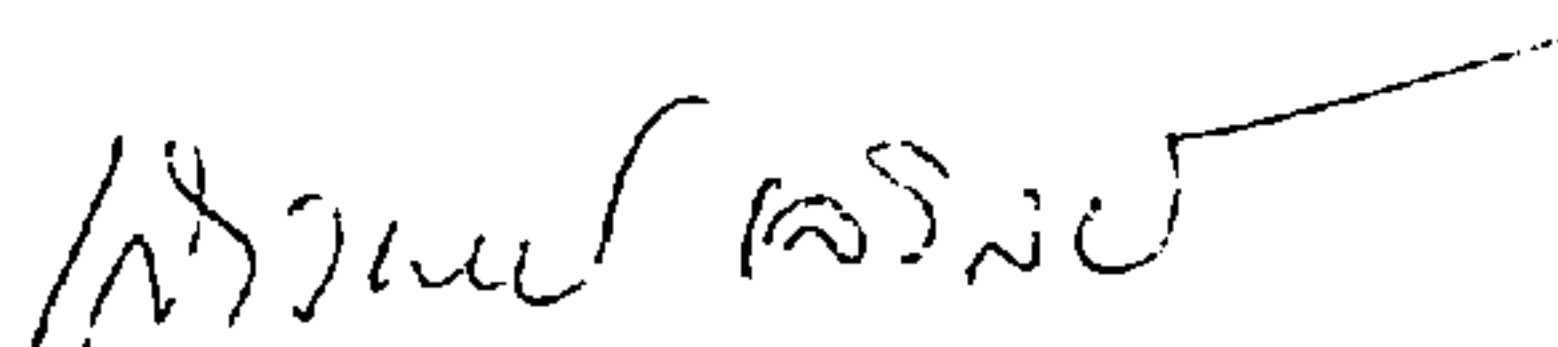
เรียน ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอบางปลาม้า

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 48 ชุด

เนื่องด้วย นางนิตยา แก้วกำพล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำงานวิจัย เรื่องปัญหาในการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนพบกลุ่ม ตามหลักเกณฑ์และวิธีจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ใน จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญแข ประจณปัจจนึก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน โดยขออนุญาตให้นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการเรียน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้นางนิตยา แก้วกำพล ได้เก็บข้อมูลดังกล่าวในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5577

ที่ ศธ 2519.10.05 /

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

มิถุนายน 2547

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภออุ้มทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 42 ชุด

เนื่องด้วย นางนิตยา แก้วกำพล นิติระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำงานวิจัย เรื่องปัญหาในการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิถีเรียนพบกลุ่ม ตามหลักเกณฑ์และวิธีจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ใน จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญแข ประจวบปัจฉิม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้นิติมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน โดยขออนุญาตให้นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการเรียน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้นางนิตยา แก้วกำพล ได้เก็บข้อมูลดังกล่าวในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5577

ที่ ศธ 0519.10.05 /

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

มิถุนายน 2547

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเดิมบางนางบวช

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 18 ชุด

เนื่องด้วย นางนิตยา แก้วกำพล นิติระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำงานวิจัย เรื่องปัญหาในการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนพบกลุ่ม ตามหลักเกณฑ์และวิธีจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ใน จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญแข ประจณปัจจนิก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้นิติศมี ความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน โดยขออนุญาตให้นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการเรียน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้นางนิตยา แก้วกำพล ได้เก็บ ข้อมูลดังกล่าวในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5577

ที่ คธ 0519.10.05 /

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

มิถุนายน 2547

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอด่านช้าง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 41 ชุด

เนื่องด้วย นางนิตยา แก้วกำพล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำงานวิจัย เรื่องปัญหาในการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิจัยเรียนพบกลุ่มตามหลักเกณฑ์และวิธีจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญแข ประจณปัจจนิก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน โดยขออนุญาตให้นักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการเรียน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้นางนิตยา แก้วกำพล ได้เก็บข้อมูลดังกล่าวในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เลาวนีย์ เลวัลย์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5577

แบบสอบถาม

เรื่อง

ปัญหาการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนพบกลุ่ม
ตามหลักเกณฑ์และวิธีจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 ในจังหวัดสุพรรณบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการทราบปัญหาการเรียนของนักศึกษา
การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนพบกลุ่ม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนให้มี
ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงขอความกรุณาจากท่าน โปรดตอบคำถามทุกข้อตามความ
เป็นจริง
2. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษา การศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ วิธีเรียนพบกลุ่ม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัด
สุพรรณบุรี ใน 3 ด้าน คือ ปัญหาด้านวิธีเรียน ปัญหาด้านสื่อประกอบ
การเรียน และปัญหาด้านการพบกลุ่ม
ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอ
3. กรุณาอ่านคำชี้แจงของแบบสอบถามแต่ละตอน และตอบตามความเป็นจริงทั้งนี้
เพราะคำตอบของท่านมีความสำคัญต่อการวิจัย และผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์
ต่อท่าน และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1

ด้านข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ

- ☐ ชาย
☐ หญิง

2. อายุ

- ☐ ต่ำกว่า 20 ปี
☐ 20 – 30 ปี
☐ 31 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพการสมรส

- ☐ โสด
☐ สมรส

4. อาชีพ

- ☐ รับราชการ (หน่วยงานของรัฐ , รัฐวิสาหกิจ , ทำงานในบริษัท ห้างร้าน ฯลฯ)
☐ ค้าขาย (เจ้าของกิจการ, ตัวแทนจำหน่าย, หาบเร่, ฯลฯ)
☐ ทำงานด้านบริการ (ขับรถรับจ้าง, พนักงานขาย, ซ่างประเภทต่างๆ ฯลฯ)
☐ ทำงานอิสระ หรือ รับจ้างชั่วคราว

5. รายได้ต่อเดือน

- ☐ ต่ำกว่า 3,000 บาท
☐ 3,000 – 5,000 บาท
☐ สูงกว่า 5,000 บาท

6. วุฒิการศึกษา

- ☐ จบการศึกษาในระบบ
- ☐ จบการศึกษานอกระบบ

ตอนที่ 2

ด้านปัญหาในการเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้เป็นปัญหาในการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนพบกลุ่ม ใน 3 ด้าน คือ ด้านวิธีเรียน ด้านสื่อประกอบการเรียน และด้านการพบกลุ่ม โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับปัญหาของท่านมากที่สุด ซึ่งได้กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง	มีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง	มีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง	มีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง	มีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง	มีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบ

ข้อ	ข้อความ	ระดับของปัญหา				
		5	4	3	2	1
1	ปัญหาด้านวิธีเรียน การค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูล.....	✓				

การที่ผู้ตอบใส่เครื่องหมาย ✓ ตรงช่องมากที่สุด หมายความว่า ผู้ตอบมีปัญหาเกี่ยวกับการค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับของปัญหา				
		5	4	3	2	1
	ด้านวิธีเรียน					
1.	การเรียนไม่ได้เป็นไปตามความต้องการของนักศึกษาเนื่องจากไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนกับครูผู้สอน.....	...	...	...	...	...
2.	นักศึกษาคาดความเข้าใจในวิธีการเรียนแบบพบกลุ่ม.....	...	...	...	...	...
3.	การไม่มาพบกลุ่มตามกำหนดทำให้ไม่เข้าใจในการเรียนแบบพบกลุ่ม.....	...	...	...	...	...
4.	วิธีการเรียนบางครั้งไม่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษา.....	...	...	...	...	...
5.	การที่ต้องศึกษาด้วยตนเองทำให้นักศึกษาคาด แรงจูงใจในการเรียน.....	...	...	...	...	...
6.	ในการเรียนแต่ละครั้งนักศึกษามีสื่อการเรียนใช้อย่างไม่เพียงพอ...	...	...	...	...	...
7.	นักศึกษาคาดความพร้อมในการเตรียมตัวในการเรียนแต่ละครั้ง...	...	...	...	...	...
8.	นักศึกษาไม่สามารถควบคุมตัวเองให้รู้จักแบ่งเวลาในการทบทวนบทเรียนและทำแบบฝึกหัดได้อย่างสม่ำเสมอ.....	...	...	...	...	...
9.	นักศึกษาไม่สามารถจัดแบ่งเวลาในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง.....	...	...	...	...	...
10.	นักศึกษาคาดการเตือนตัวเองให้เอาใจใส่ต่อการเรียนอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำ.....	...	...	...	...	...
11.	นักศึกษาไม่เข้าใจเกี่ยวกับวิธีการลงทะเบียนเนื่องจากขาดการอธิบายแนะนำชี้แจงก่อนการลงทะเบียน.....	...	...	...	...	...
12.	นักศึกษาคาดความเข้าใจในวิธีการเรียนที่จะต้องศึกษาจากสื่อด้วยตนเอง.....	...	...	...	...	...
13.	นักศึกษาไม่สามารถเข้าใจในเนื้อหาของบทเรียนได้ด้วยตนเอง.....	...	...	...	...	...
14.	นักศึกษามีภาระในการประกอบอาชีพทำให้ไม่มีเวลาในการค้นคว้าในบทเรียน.....	...	...	...	...	...
15.	นักศึกษาคาดผู้ให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาระหว่างการศึกษาด้วยตนเอง.....	...	...	...	...	...
16.	นักศึกษาคาดความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่างๆ.....	...	...	...	...	...
17.	นักศึกษามีปัญหาด้านการทบทวนบทเรียนเพื่อเตรียมสอบแต่ละครั้ง.....	...	...	...	...	...

ข้อ	ข้อความ	ระดับของปัญหา				
		5	4	3	2	1
18.	(ต่อ) นักศึกษาขาดการให้คำอธิบายชี้แนะในทันทีทันใดเมื่อพบปัญหาในการเรียน.....	...	...	...	...	...
19.	การที่นักศึกษามีโอกาสพบครูน้อยกว่าการเรียนในระบบโรงเรียน.....	...	...	...	...	...
20.	การที่นักศึกษาขาดเพื่อนให้คำปรึกษาหรือระหว่างศึกษาด้วยตนเอง.....	...	...	...	...	...
<u>ด้านสื่อประกอบการเรียน</u>						
21.	สื่อที่ใช้ในการเรียนไม่เหมาะสมทั้งในด้านวัตถุประสงค์เนื้อหาและกิจกรรม.....	...	...	...	...	...
22.	แบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบการเรียนมีไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา.....	...	...	...	...	...
23.	สื่อประกอบการเรียนเช่น เทปคาสเซตและวีดีโอ ไม่เพียงพอ กับจำนวนนักศึกษา.....	...	...	...	...	...
24.	สื่อการเรียนไม่ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้.....	...	...	...	...	...
25.	สื่อการเรียนที่ใช้ไม่ทันสมัยและไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน.....	...	...	...	...	...
26.	แบบเรียนของการศึกษานอกโรงเรียน(กศน.)มีเนื้อหาสาระล้นเกินไป.....	...	...	...	...	...
27.	เนื้อหาในสื่อการเรียน สำหรับการเรียนด้วยตนเองอ่านแล้วเข้าใจยากเกินไป.....	...	...	...	...	...
28.	การนำเสนอเนื้อหาของสื่อในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ไม่น่าสนใจ.....	...	...	...	...	...
29.	เนื้อหาวิชาไม่เป็นปัจจุบันไม่สอดคล้องกับสภาพชีวิต ไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้.....	...	...	...	...	...
30.	เนื้อหาในแบบเรียนเน้นความจำ และไม่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์..	...	...	...	...	...
31.	เนื้อหาสาระมีรายละเอียดมาก ขาดภาพประกอบ และขาดการแทรกกิจกรรมประกอบ.....	...	...	...	...	...

ข้อ	ข้อความ	ระดับของปัญหา				
		5	4	3	2	1
32.	(ต่อ) เนื้อหาของการเรียนการใช้ศัพท์เทคนิค และศัพท์วิชาการยากเกินไปทำให้ยากต่อการเข้าใจ.....	...	...	...	...	...
33.	ผู้เรียนไม่ได้รับตารางออกอากาศของรายการโทรทัศน์ETV.....	...	...	...	...	...
34.	การขาดความต่อเนื่องของเนื้อหารายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศแต่ละครั้ง.....	...	...	...	...	...
35.	เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ ETV. ไม่น่าสนใจ.....	...	...	...	...	...
36.	เนื้อหารายการโทรทัศน์ กับเนื้อหาในบทเรียนไม่สอดคล้องกัน.....	...	...	...	...	...
37.	ความเหมาะสมของช่วงเวลาการออกอากาศของรายการโทรทัศน์ ETV. ยังไม่ดีเท่าที่ควร.....	...	...	...	...	...
38.	ความเหมาะสมของเนื้อหาในบทเรียนกับเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ ETV. ยังไม่ดีเท่าที่ควร.....	...	...	...	...	...
39.	ด้านการพบกลุ่ม ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของการมาพบกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยน					
40.	ความคิดเห็น ความรู้ซึ่งกันและกัน.....	...	...	...	...	...
41.	กิจกรรมการพบกลุ่มขาดการส่งเสริมการพัฒนาค้นหา.....	...	...	...	...	...
42.	กิจกรรมการพบกลุ่มที่ไม่มีการวางแผนที่ดีทำให้การเรียนไม่เป็นไปตามจุดประสงค์ของบทเรียนที่วางไว้.....	...	...	...	...	...
43.	กิจกรรมการพบกลุ่มไม่เสริมสร้างความสัมพันธ์ของการทำงานภายในกลุ่ม.....	...	...	...	...	...
44.	ลักษณะการจัดกิจกรรมในการพบกลุ่มไม่สอดคล้องกับวัยของนักศึกษา.....	...	...	...	...	...
	ในการจัดการพบกลุ่มขาดความสะดวกและความเหมาะสมของสถานที่พบกลุ่ม.....	...	...	...	...	...

ข้อ	ข้อความ	ระดับของปัญหา				
		5	4	3	2	1
45.	(ต่อ) การที่ครูหรือนักเรียนมีบทบาทอย่างมากต่อการแก้ปัญหาต่างๆจากบทเรียนในการพบกลุ่มมีผลกระทบต่อภาวะการเป็นผู้มีของนักศึกษา.....	...	...	...	...	...
46.	เวลาในการพบกลุ่มไม่เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมที่จัด.....	...	...	...	...	...
47.	สภาพความไม่พร้อมของนักศึกษาจะมีผลต่อการเรียนรู้ของ					
48.	สมาชิกในกิจกรรมการพบกลุ่ม.....	...	...	...	...	...
49.	สถานที่พบกลุ่มมีผลกระทบเช่นเสียงรบกวน ฝุ่น ควันและกลิ่น.....	...	...	...	...	...
50.	กิจกรรมการพบกลุ่มไม่ส่งเสริมให้เกิดภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี.....	...	...	...	...	...
	กิจกรรมการพบกลุ่มขาดการส่งเสริมด้านคุณธรรมและสิ่งแวดล้อม.....	...	...	...	...	...

ตอนที่ 3

ด้านข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านการเรียนแบบพบกลุ่ม
อย่างไรบ้าง โปรดเขียนข้อเสนอแนะของท่านลงในช่องว่างต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านวิธีเรียน.....

.....

.....

.....

2. ด้านสื่อประกอบการเรียน.....

.....

.....

.....

3. ด้านการพบกลุ่ม.....

.....

.....

.....

4. ข้อเสนอแนะอื่นๆ(ถ้ามี).....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณอย่างยิ่ง

ผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางนิตยา แก้วกำพล
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 9 เดือนกุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2502
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	311 ซอย 12 หมู่บ้านฉัตรแก้ว ถนนนวมินทร์ แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	เจ้าหน้าที่ห้องสมุด 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ห้องสมุดประชาชนอำเภอหนองหญ้าไซ อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี 72240
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2520	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนารีรัตน์จังหวัดแพร่
พ.ศ. 2529	ศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2547	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร